

KURIER ZACHODNI

K. P. A. K. O. W.
ul. Św. Anny 12.
Biblioteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXVII

Piątek, 14 lutego 1936 r.

Nr. 44

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową **2.50**

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Północny 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

Zajścia na Dalekim Wschodzie

Sowieckie przygotowania wojenne

TOKIO, 13.2. (Tel. wł.) Agencja Domei donosi, że oddziały mandżurskie i japońskie po zwycięskiej walce z wojskami Mongolji zewnętrznej odzyskały Olahodkę, zajęta przez Mongołów od czasu incydentu z dnia 26 stycznia. Straty obustronne nieznane.

HSIN-KING, 13.2. (Tel. wł.) W starciu pod Olahodką zajęta ponownie przez Mandżurów poległo dziś 8 Mongołów, porucznik, 2 podoficerów i 3 żołnierzy japońscy, a także 7 żołnierzy mandżurskich odniosło rany.

SZANGHAI, 13.2. Jak dotychczas z Chabarinu, w związku z postuwaniem się wojsk japońsko-mandżurskich w kierunku granicy Mongolji sowieckiej, a to ze strony prowincji Czabar i prowincji Szujań, sztab sowieckiej armii czyni gorące przygotowania na granicy Mandżurji i Mongolji. Z zachodu, z Rejsi sowieckiej przybywają ciągle nowe transporty wojsk i amunicji. Ostatnio do Chabarowka dostarczono, jak slychać, aż 120 samolotów bombowych. Strefę nadgraniczną „oczyszczają się” od mieszkańców „nieprawomyślnych”, przy czym dokonano już licznych aresztowań wśród osób, sympatyzujących z Japonczykami. Kolejne zostały przekazane władzom wojskowym, a kolejarzy tie-komunistów przeniesi się w głąb kraju, zastępując ich żołnierzami z batalionu kolejowego.

W dalszym ciągu wzdłuż całej granicy wznoszą się fortyfikacje.

MANIFESTACJA PRZECIWJAPONSKA

SINGAPORE, 13.2. Wczoraj odbyła się tu manifestacja antyjapońska, zorganizowana przez Chaijapanskie Towarzystwo.

Budżet Min. oświaty

W SENACIE

WARSZAWA, 13.2. (Tel. wł.) Komisja budżetowa Senatu rozpatrywała dzisiaj budżet Min. WR i OP. Kilku godzinny referat o sytuacji szkolnictwa wygłosił m. in. Świętosławski.

Odnaczenie

ZNANEGO LOTNIKA

WARSZAWA, 13.2. (Tel. wł.) Znany pilot Kazimierz Burzyński, który ukończył wczoraj milion kilometrów, przebytych w służbie polskiej komunikacji powietrznej, został dzisiaj odznaczony krzyżem Odrodzenia Polski za zasługi położone na polu komunikacji lotniczej.

Wyludnianie się Gdańska

GDANSK, 13.2. (Tel. wł.) Liczba ludności wolnego miasta Gdańska zmniejszyła się w ub. roku o 7 tysięcy osób.

Smierć wnuka

ADAMA MICKIEWICZA

PARYŻ, 13.2. (Tel. wł.) Zmarł w Paryżu dr. Ludwik Górecki, wnuk Adama Mickiewicza. Zmarły był synem córki Mickiewicza, Marii i poety Góreckiego. Z zawodu był lekarzem-okulistą. Dr. Górecki cieszył się dużym poważaniem wśród kolonii polskiej w Paryżu i znany był jako zbieracz pamiątek po Mickiewiczu.

Eksplzja w tunelu

NOWY JORK, 13.2. (Tel. wł.) W jednym z tuneli kolejowych koło Chicago wyderżyła się wczoraj silna eksplozja dynamitu. Z niewyjaśnionych przyczyn wyleciała w powietrze skrzynia z dynamitem, przygotowanym do rozszerzenia tunelu. Wskutek wybuchu zginęło trzech robotników, 30 zostało rannych.

wana przez Chińczyków. Manifestanci starcia z policją. Trzy osoby zostały niebezpiecznie rannymi. Policja po otrzymaniu posiłków rozproszyła manifestantów.

STANISŁAW TRENNER

po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zasnął w Bogu dn. 11 lutego 1936 r., przeżywszy lat 48.

Nabożeństwo żałobne za spójność Jego duszy odbędzie się w kościele parafialnym w Będzinie w sobotę dn. 15 lutego r.b. o godz. 9 rano. Pogrzeb nastąpi tegoż dnia o godz. 3 popołudniu na cmentarzu miejscowym do grobu rodzinnego.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

MATKA, SIOSTRA, BRAT, SZWAGIER i RODZINA.

Dnia 15 lutego r. b. o godzinie 10 rano w kościele parafialnym przy kopalni „Kazimierz” odprawione zostanie

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

852

za duszę

ś. i p.

JADWIGI z Sniechowskich TYSZKOWEJ

na które zaprasza

GRONO URZEDNIKÓW WARSZAWSKIEGO TOWARZYSTWA

Zabójcy króla Jugosławii

skazanie na bezterminowe ciężkie roboty

AIX-EN-PROVENCE, 13.2. (Tel. wł.) W procesie terrorystów chorwackich przysięgli uznali oskarżonych Krailja i Raicza winnymi zbrodni należącej do organizacji terrorystycznej oraz zbrodni zabójstwa króla Aleksandra, dokonanej z premedytacją i wspólnie. Również twierdząco odpowiedzieli przysięgli na zapytanie co do winy oskarżonych w sprawie zamordowania min. Barthona i usiłowania zabójstwa gen. George'a. W stosunku do wszystkich trzech oskarżonych przysięgli uwzględnił okoliczności łagodzące.

Przewodniczący trybunału Loison ogłosił następnie wyrok, skazując wszystkich oskarżonych na karę bezterminowych ciężkich robót i polecił prześladować treść wyroku.

Po ogłoszeniu wyroku policja wyprowadziła skazanych, przy czym Pospisil wzniósł po chorwacku okrzyk: „Niech żyje wolna Chorwacja”. „Niech żyje Ante Pawelicz”.

Przewodniczący zamknął posiedzenie, poczem niezwłocznie otwiera nowe, już bez udziału przysięgłych, w celu wydania wyroku zaoczego na 3 oskarżonych, którzy się ukrywają, tj. na Pawelicza, plk. Percowicza i Kwaternika. Według ustawy, takie skazanie jest prawomocne od chwili wydania wyroku i pociąga za sobą najwyższą karę, tj. karę śmierci. O godz. 21 posiedzenie sądu zamknięto.

Wieści z Garmisch

Odwołanie turnieju pocieszenia

GARMISCH, 13.2. (Tel. wł.) W obecności kanclerza Hitlera odbył się dzisiaj raty mecz hokejowy pomiędzy Anglią a Węgrami. Anglicy po dramatycznej rozgrywce zwyciężyli Niemców, mimo pięciu goli straconych, zdolali opierać się z twardymi Węgrami i wygrać spotkanie w stosunku 5:1 (1:0, 3:1, 1:0).

Istniejące mecze dały następujące wyniki: Czechosłowacja — Austria 2:1; Kanada — Niemcy 6:2. Wznowienie meczu Niemcy — Anglia dał pomimo trzech przedłużeń gry wynik remisowy 1:1.

Mecz ten nie będzie powtórzony, ponieważ dzisiaj postanowiono podzielić się punktami.

Dzisiaj zapadła uchwała, że hokejowy turniej pocieszenia, w którym miało wziąć udział również Polska, nie odbędzie się.

Polska rozegra jutro towarzyski mecz ze Szwecją.

Dzisiaj przed południem odbyły się na małej skoczni skoki do kombinacji. Stanisław Maruszak zajął w skokach III miejsce, uzyskując 51 i 50 m.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze trzy miejsca zajęli Norwegowie z Hagenem; z Polaków Br. Czech zajął się na 15 miejscu, Orlewicz na 23, Maruszak na 31.

Aresztowania

W CZĘSTOCHOWIE

CZĘSTOCHOWA, 13.2. (Tel. wł.) We wtorek o godz. 8 wieczorem, w lokalu zarządu okręgowego Stowarzyszenia Narodowego w Częstochowie, przy pl. Wolności 18, odbywało się zebranie członkowskie, poświęcone egzaminowi z odbytego kursu ideowego. W trakcie zebrania wkroczyli na salę obrad silni oddział policyjny pod kierownictwem komisarza Liechdziewskiego. Policja wyegzaminowała obecnych, następnie zatrzymała ich i antami policyjnymi przewiozła do urzędu śledczego. Aresztowano kilkunastu kierowników kół Stowarzyszenia Narodowego oraz członków zarządu.

Dotąd zwolniono pięć osób; nadal w areszcie przebywa około 10 osób.

Nie tysiąc

A WIELE TYSIĘCY ZABITYCH W AFRYCE

LONDYN, 13.2. (Tel. wł.) Rząd abisyński dementuje włoskie doniesienia, jakoby podczas całej wojny abisyńskiej Włosi stracili zaledwie niespełne tysiąc zabitych. Komunikat abisyński twierdzi, że podczas ostatnich walk w prowincji Tigre sami wojownicy abisyńscy pogrzebali 25.000 białych i czarnych żołnierzy włoskich.

W głównej kwatery abisyńskiej w Deesie pokazano dziennikarzom zaginionym zbiór 7000 dokumentów i numerów rozpoznawczych zabitych na wojnie żołnierzy włoskich, jako dowód, jak należy oceniać urzędowe doniesienia włoskie.

Księżę Mdiwani spoliczkowany

W PODRÓŻY POŚLUBNEJ Z PIĄTĄ MAŁŻONKĄ.

NOWY JORK, 13.2. (Tel. wł.) Przybył wraz ze swoją piątą koleją małżonką do Hollywood, ks. Mdiwani, były mąż Poli Negri, został spoliczkowany przez kilku emigrantów rosyjskich, byłych carskich oficerów za to, że — ich zdaniem — nieprawie używał tytułu księcia.

„Uroczystego” spoliczkowania dokonał pewien arystokrata kaukaski, chcąc aby obrażony wyzwał go na pojedynek. Ks. Mdiwani wolał jednak zrezygnować z dochodzenia satysfakcji z bronią w ręku.

Król Edward VIII

WYDZIERZAWIŁ SWĄ STAJNIĘ WYŚCIGOWĄ

Presja angielska podejmuje, że król Edward VIII wydzierzał swą stajnię nieboszczyka ojca znanemu sportsmanowi lordowi Derby. W stajni tej jest 10 koni pełnej krwi, które w roku zeszłym wygrały łączną sumę około 2.500 funtów.

Obeony król Edward VIII był w swym czasie namiętym zwolennikiem koni. Od czasu, kiedy ojciec ma skutek życzenia opinii publicznej zakazał mu brać osobistego udziału w wyścigach, Edward VIII przestał się interesować końmi. Poza tym król Edward zneguje, że utrzymywał wyścigowych stajni w obecnych czasach jest zbyt wielkim luksusem.

Wkrótce:

759

„ANNA KARENINA”

Rabini z całej Polski

przeciw zniesieniu uboju rytualnego

WARSZAWA, 13.2. (Tel. wł.). Dziś w Warszawie rozpoczął się zjazd rabinów z całej Polski. Jak prasa żydowska informuje, zajmie się on ustaleniem dalszej akcji w obronie uboju rytualnego. Konkretnie rabinom chodzi o niedopuszczenie do uchwalenia w Sejmie projektu ustawy posłanki Prystorowej o uboju zwierząt rzeźnych. Projekt ten wprowadza, zamiast uboju rytualnego, ubój mechaniczny, bardziej humanitarny.

Widocznie rabini przywiązują do dzisiejszego zjazdu dużą wagę, albowiem przedtem odbyli szereg narad regionalnych w poszczególnych okręgach. Rabini z województwa śląskiego rabini w Katowicach, z Małopolski Zachodniej w Trzebini, z Małopolski Wschodniej w Belzie, z kresów wschodnich w Wilnie i t.d. Ze wszystkich tych okręgów zjechali rabini do Warszawy.

Rabini z Polski poruszyli szereg ośrodków żydowskich w całym świecie. Posypały się depesze od rabinów i związków żydowskich w Ameryce, Palestynie, Francji, Belgii, Anglii i t. d. Jednym słowem rabini z Polski zmobilizowali całe żydostwo w świecie przeciw projektowi posłanki Prystorowej. Poza tym w Polsce wszystkie organizacje żydowskie współdziałają z rabinami, a posłowie i senatorowie żydowscy organizują delegacje do poszczególnych ministrów, a nawet wyższych urzędników, którzy o tej sprawie będą decydować. Jak z tego widać, całe społeczeństwo żydowskie jest solidarne w walce przeciw zniesieniu uboju rytualnego.

Na tle projektu posłanki Prystorowej wywiązała się między prasą polską a żydowską ostra dyskusja. Przytem okazało się, że wszystkie pisma polskie opowiedziały się za zniesieniem uboju rytualnego i uchwalen-

iem projektu posłanki Prystorowej. Sprawa poruszyła nie tylko żydów ale i całe społeczeństwo polskie, które

re solidarnie, bez względu na stronictwa i kierunki, domaga się wprowadzenia uboju mechanicznego.

Bombardowanie Dessie przez samoloty włoskie

ADDIS ABEBA, 13.2. (Tel. wł.). Ogłoszono tu urzędowo, że ofiarą ostatniego bombardowania przez samoloty włoskie w Dessie padł 1 zabity, 7 rannych, w tej liczbie 4 kobiety i dziecko. Żaden z samolotów ciężarowych abisyńskich nie jest uszkodzony, samolot sanitarny abisyński, trafiony pociskiem, już naprawiono i odleciał on do Addis Abeby. Poza tem spłonęło od bomb 12 chat tubylców.

DEZERTERZY WŁOSCY

ADDIS ABEBA, 13.2. (Tel. wł.). Rząd abisyński traktuje bardzo życzliwie dezertersów z armii włoskiej, szczególnie posiadających szarże oficerskie. Obecnie przybył do stolicy Asaf-Abata, b. oficer Askarów, który zdezerterował z armii

włoskiej w czasie wojny o Tripolis i walczył w szeregach Arabów przeciw Włochom. Asaf-Abata otrzymał obecnie pod swoje rozkazy 300 ludzi dobrze uzbrojonych i wysłano go do prowincji Sidamo. Imby b. oficer Askarów erytrejskich Sala-Bahaga otrzymał rangę kanjasmacza i również 300 ludzi. Książę pogłoska, że do Addis Abeby przybył pewien wojskowy niemiecki, którego także skierowano do Sidamo.

LONDYN, 13.2. (Tel. wł.). W odpowiedzi na zapytanie w Izbie gmin, minister kolonii Thomas oświadczył, że liczba żołnierzy włoskich, którzy przekroczyli granicę Kenii pomiędzy 15 a 22 stycznia r. b. wynosiła około 300 ludzi. Wszelkich ich rozbrojono i internowano.

Strajk 2.500 górników przeciwko wprowadzeniu maszyn

LONDYN, 13.2. (Tel. wł.). W jednej z największych kopalń angielskich „Drickley” w hrabstwie Yorkshire zastrajkowało 2500 górników. Przyczyną strajku jest wprowadzenie przez zarządcę kopalni nowoczesnych środków mechanicznego wydobycia węgla. Użycie maszyn zwalnia-
jące jest przez górników, ponieważ spo-

wodowałoby ono redukcję kilkuset robotników. Jednocześnie z wprowadzeniem maszyn zarządzono obniżkę płac robotniczych.

Istnieje obawa, że strajk rozszerzy się również na inne kopalnie, które zechcą poprzeć górników z „Drickley”.

Węgierskie miasto pod terorem czterech warjatów

BUDAPEST, 13.2. (Tel. wł.). Węgierskie miasto Doboczin żyje od wczoraj pod terorem czterech warjatów, którzy zbiegli z pobliskiego zakładu dla obłąkanych. Szaleńcy uciekli z zakładu zu-

pełnie nadzy. Gdy wpadli do miasta, obrabowali przedewszystkiem sklep z ubraniami i przyodziali się.

Wśród dzikich wrzasków poczęli bombardować kamieniami szyby okienne i przechodniów, którzy w zrozumiałej panice rzucili się do ucieczki. Następnie warjaci gdzieś przepadli. Cała policja nadaremnie poszukiwała ich na jednym końcu miasta, gdy z zapadnięciem wieczoru dali oni o sobie znać z przeciwną stroną, podpalając dwa domy. Po tym wyczynie warjaci znów znikli.

Późną nocą mieszkańcy zbudzeni zostali znów wyciem czterech szaleńców, którzy biegnąc jedną z bocznych uliczek wybijali okna we wszystkich parterowych mieszkaniach. Zanim zdolano zorganizować obławę, szaleńcy gdzieś przepadli. Mimo wysiłków policji nie udało się dotychczas warjatów napać.

Greta Garbo cierpi NA ANEMIJĘ I CHORE NERWY

SZTOKHOLM, 13.2. (Tel. wł.). Z polecenia lekarzy, bawiąca od pewnego czasu w Szwecji Greta Garbo musiała odłożyć swój wyjazd do Hollywood. Greta Garbo cierpi na anemiję i chorobę nerwową. Przeprowadza się ona obecnie z luksusowego mieszkania swej matki do wiejskiej zagrody, gdzie ma prowadzić życie jaknajbardziej proste, pracować fizycznie, dużo spać i odżywiać się intensywnie.

Powróci Greta Garbo do Hollywood nie zastąpi przed nadziejami lata.

Niemcy ofiarowują Polsce... KAKAO ZAMIAST GOTÓWKI

Sprawa uregulowania przez Niemcy należności za tranzyt kolejowy przez Pomorze nie ruszyła z martwego punktu. Propozycje niemieckie polegały na tem, iż rząd berliński oddawał do dyspozycji Polski lotwę markową w Niemczech; odpowiadającą wysokości pretensji z tem jednak ograniczeniem, iż rząd polski położył za te pieniądze zamówienia w Niemczech na towary i dostawy dla instytucji państwowych polskich. W szczególności proponowali Niemcy nabyć przez Polskę nietrątko maszyn i urządzeń, ale nawet... towarów kolonialnych, nie wyłączając kakao. Natomiast rząd niemiecki nie chciał się zgodzić o zwrocie należności kolejowych w gotówce. Rząd polski wobec takiego stanowiska drugiej strony nie przedstawił kontropropozycji. Podobno ambasada polska w Berlinie otrzymała wskazówki, w jakim kierunku należałoby zmienić propozycje niemieckie, aby stały się one dla strony polskiej podstawą do rokowań.

Rząd polski w dalszych rokowaniach zamierza obstawać przy zasadzie spłaty należności w gotówce, co zresztą było punktem wyjścia w akcji polegającej na ograniczeniu tranzytu pociągów niemieckich przez terytorium polskie.

Śmierć jeźdźcy w galopie WSKUTEK UDERZENIA GŁOWĄ O GAŁĄZ

Brian de Valera, najmłodszy syn premiera wolnego państwa irlandzkiego poniósł śmierć wskutek wypadku w czasie przejażdżki konnej.

Młody de Valera, liczący lat 20, jechał galopem wraz ze swym kuzynem przez Phoenix Park i uderzył głową o gałąź, związując nisko nad głowę. Kuzyn, który jechał na przedzie zawrócił po chwili i znalazł Briana de Valerę leżącego na ziemi i śmiertelnie rannego.

Przejeżdżający samochód przewiózł ofiarę wypadku do szpitala, lecz pomoc lekarska nie na wiele się zdała i o godzinie 16-tej nastąpiła śmierć.

Na każdy stół podać można

Wymienione i pożywne zupy

każda kostka bez wyjątku tylko 20 gr.

Knorr

CHARLES BARRY

Tajemnica Willi Mroków

Przekład Janiny Zawisza - Krasuckiej

75 Pani Gilmartin wróciła do pokoju z filiżanką w ręku i skinęła przyjaźnie na śledzącego w milczeniu gościa.

— Napijemy się we trójkę herbaty — rzekła. — Bardzo mi będzie miło, proszę pani — odparł Peters, nie tracąc ani na chwilę powagi.

— A jak się miewa żona? — zapytała uprzejmie gospodyni.

— Doskonale, doskonale! — odparł z uśmiechem i z figlarnym błyskiem w dobronudnych, lecz nieco głupkowatych oczach. — Zawsze czynna i bardzo ruchliwa.

Nagle Gilmartin zanurzył z trzaskiem książkę i poprawił się na fotelu.

— No, Peters! — zawołał. — Trzeba bezwarunkowo to przeczytać.

— To dla mnie greka — odezwał się nieśmiało świeżo upieczony inspektor.

— Bo to jest istotnie greka, mój chłopcze!

Gdy pili herbatę, nikt nie wypowiedział ani słowa — „awie”. Jednakże, gdy sprzątnięto ta-

cę ze stołu, pani Gilmartin usiadła między mężem i gościem i oznajmiła tonem oficjalnym:

— A teraz, inspektorze Peters, najwyższy czas rozpocząć opowiadanie!

Peters spojrzał na Gilmartina z pytającym uśmiechem.

— Niech pan mówi — nalegała gospodyni. — Cała sprawa jest mi dobrze znana.

Detektyw w milczeniu skinął głową.

— Zasadniczo — odezwał się Peters — nie wiele mam państwu do powiedzenia. Do tej pory nie natrafiłszy jeszcze na ślad tego przekłętą Hocky.

— Szkoda! — mruknął Gilmartin lakonicznie.

— Tak — przyznał tamten — istotnie szkoda, ale jeżeli idzie o „Aussie”, to nam się świetnie udało. Znaleźliśmy go odrazu.

— Dzięki Bogu!

— Wybrałem bardzo odpowiedniego człowieka który go śledzi — ciągnął dalej Peters. — Śledzony był od jedenastej dziś rano, lecz niewielkie mamy z tego korzyści. Wstąpił na lunch do maleńkiej restauracyjki włoskiej na Hammersmith Broadway, jadł śniadanie zupełnie sam, poczem udał się na Oxford Street, po której spacerował, oglądając wystawy, szczególnie z damskimi strojami.

— Może chce coś kupić dla swojej dziewczyn-

ny, co? — podchwyciła pani Gilmartin ze śmiechem.

— Bardzo możliwe, proszę pani — odparł Peters z powagą — bo mniej więcej po godzinie wszedł do jednego ze sklepów na New Bond Street, do takiego pierwszorzędnego, gdzie są na wystawie tylko jedwabne suknie. Nie bawił tam dłużej, niż pięć minut i wyszedł z paczką potem wrócił już prosto do domu.

— A gdzie on mieszka? — zapytał Gilmartin.

— W dwóch bardzo nędznych pokojach na Devonshire Road, Chiswick — odpowiedział Peters.

— Hm! — widocznie ostatnio się przeprowadził, bo dotychczas zawsze najchętniej mieszkał w dzielnicy Soho, a gdy ziemia zaczynała się już palić pod nogami, przenosił się na przeciwległe krańce do Aldgate Pump.

— Istotnie, znaleźliśmy go tam tylko przypadkiem, dzięki sierżantowi, który ostatnio służy w Brygadzie C. Twierdzi on że Aussie ostatnio prosił się całkiem nienagannie.

— Brednie! — zawołał Gilmartin. — Aussie Albert jest sprytny, jak lis, nie potrafiłby jednak skończyć z dawnym swym trybem życia, aby rozpocząć żywot uczciwy.

(D. c. n.)

Nowa fala reemigracji z Francji

Kiedy przemówi interes?

Opinia polska zaalarmowana została pojawieniem się w nowej fali reemigracyjnej robotników polskich z Francji. Wyjechał do kraju transport około 2 tysięcy osób: mężczyzn, kobiet i dzieci.

Przez dłuższy czas dosyć głucho było o polskiej reemigracji z Francji. Skończyło się wydawanie nowych kart rożsamości dla obcokrajowców i kto już raz kartę uzyskał, miał spokój na dwa lata. Chyba, że w międzyczasie stracił pracę i wolał głodować na swojej ziemi, niżli na obcej.

Zdawało się, że robotnik polski zdobył sobie prawo obywatelstwa w produkcji francuskiej, zważywszy, że to on w pierwszym rzędzie użyty został przy odbudowie zniszczonych przez wojnę terenów Francji. Polski górnik, kwalifikowany i wysoko ceniony ogień w Niemczech, odbudował kopalnie francuskie na północy i podniósł ich produkcję do normy, jakiej kopalnie te nie mogły osiągnąć przed wojną. Polski robotnik przemysłowy zdierał swe siły przy odbudowie przemysłu fabrycznego. Znamy wypadki, gdy robotnik polski podniósł produkcję o 400 %! Polski robotnik rolny, młujący ziemię, stał się najcenniejszym elementem w gospodarstwie francuskim. Ten robotnik, oczyszczający tereny, na których szalała wojna, nieraz tracił życie, rozrywany granatami niemieckimi, rozsiadłymi na całych polaciach kraju.

Produkcja całych polaci kraju, całych gałęzi wytwórczości, oparta była na wydajności pracy robotnika polskiego. Trwało to tak długo, jak długo kierunek francuskiej polityki zagranicznej pokrywał się z linią polityki zagranicznej Polski. Zdawało się bowiem, że korzyści materialne, osiągnięte z pracy emigranta polskiego, nie mają nic wspólnego z wielką polityką. A jednak... Mimo świadectwa, jakie wszyscy producenci zgodnie wystawiają robotnikowi polskiemu, sfery kierownicze zaczęły wywierać nacisk na konieczność zwolnienia i odesłania do Polski tysięcy emigrantów. Karty pracy przyznawano w myśl dekretu wszystkim emigrantom, pracującym we Francji od lat 5. A jednocześnie taj-

nym okólnikiem polecono władzom administracyjnym podniesienie tej normy w stosunku do emigrantów polskich do lat 10. Rozpoczęły się rugie bezwzględne, bo, oczywiście, władze administracyjne, komentując odpowiednio taki okólnik, prześcigały się w gorliwości.

Jedyna tylko w tym ciemnym obrazie jaśniejsza plama: ostał się przed temi rugami polski górnik, który przybył do Francji z Westfalii. Kwalifikacje, jakie z sobą przyniósł, wysunęły go na pierwsze miejsce i nie można go usunąć bez wielkiej szkody dla górnictwa francuskiego. A ponadto na ten żywioł skierowane są największe wysiłki nacjonalistów francuskich, którzy spodziewają się, że doprowadzą do wynarodowienia masy młodego pokolenia.

Co ciekawsze, to fakt, że mimo ostrych rugów, sprowadza się no-

wych robotników polskich na rolę do Francji, gdyż rolnictwo francuskie wykazuje stały brak sił roboczych, a robotnik polski ma już swoją markę. Oczywiście, o wiele łatwiej byłoby przenieść część robotników fabrycznych, najbardziej na rugi narażonych, na rolę, jest bowiem wielu, którzy z roli wyszli. Ale to miałyby się z założeniem francuskim, że należy stworzyć zarówno pozory, jak i fakty rugów.

Polskie wychodźstwo, mimo owych kaducznych represyj, wykazuje wielki hart i dotąd nie dało się sterylizować. Wierzy, że interes Francuza przemówi wcześniej czy później. A ten interes osobisty każe należycie cenić robotnika polskiego który przez lat 15 powojennej historii gospodarki francuskiej wykazał swoje wysokie walory.

R. N.

Nowe zarządzenie oszczędnościowe min. Kwiatkowskiego

P. wiceminister Kwiatkowski wydał znamienne zarządzenie do wszystkich ministerstw, które ma na celu dalsze dostosowanie wydatków budżetowych do ogólnej polityki oszczędnościowej rządu.

Zdarzały się wypadki, iż przedsiębiorstwa państwowe, budżetowo nieskomercjonalizowane, jak i instytucje oparte na samodzielnym funduszu państwowych przedkładały po zakoń-

czeniu roku budżetowego do zatwierdzenia wydatki niepreliminowane w budżecie, stawiając w ten sposób czynnik nadzorcze wobec faktów dokonanych.

W przyszłości wnioski takie nie będą zatwierdzone, a wszelkie otwierane kredyty poza prelimitarzem budżetowym, muszą być przedstawiane do aprobaty co miesiąc.

DRUGI KANAŁ SUEZKI?

Ciekawy projekt angielski

„Reynolds Paper” donosi, iż na posiedzeniu międzynarodowego komitetu dla spraw obrony W. Brytanii rozpatrywano sprawę budowy drugiego kanału Suezkiego, który pozostałaby całkowicie pod kontrolą Brytyjską. Kanał ten miałby łączyć jeden z portów w Palestynie z portem Akabe na morzu Czerwonym. Zaletą kanału byłoby to, że przechodziłby on w całości przez terytorium brytyjskie, leżałby znacznie dalej od centrów lo-

nicznych europejskich i w razie potrzeby mógłby być zamknięty dla przejazdu okrętów wojennych państw obcych. Sądzą tutaj, iż należałoby się liczyć w takim razie z protestem ze strony Towarzystwa Kanału Suezkiego i skargą jego na przekroczenie przez Anglię praw mandatowych w Palestynie, co nie mogłoby jednak wpłynąć na poniesienie projektu, który zyskał pełne poparcie i uznanie ze strony angielskich kół wojskowych.

Jak uzasadniono ustawę

o uboju zwierząt rzeźnych

Pokróćce podaliśmy już zasady ustawy o uboju zwierząt rzeźnych, wniesionej do Sejmu przez posłankę Pełnomoćniczkę. Obecnie cytujemy wyjątki z obszernego uzasadnienia do projektu:

Zwierzęta nie mogą być sprzedawane przez rolnika bezpośrednio rzeźnikowi, bo ten nie nabywa całej sztuki, lecz jedynie przednią, albo zadnią jej połowę. Do obrotu musi być więc wprowadzone dodatkowe ogniwo pośrednictwa w osobie hurtownika, który dokonuje uboju, w własnym zakresie, a następnie właściwego rozdziału między rzeźników chrześcijańskich i żydowskich. Hurtownicy tacy są panami sytuacji na rynku, bo nie obawiając się zbliżenia rolnika do rzeźnika mogą dyktować niekiedy ceny rolnikowi, a wysokie rzeźnikowi. Pojawiają hurtowników jest mało, więc mają sytuację tem łatwiejszą, bo mogą się ze sobą porozumieć, tworząc znane opinii publicznej „kartele rywalizacji”, wyszukując rolnika i konsumenta. Rzemiosłem rzeźnictwem w zakresie uboju bydlęcego, cieląt i owiec nie mogą się trudnić rzeźmiśnicy - chrześcijanie, gdyż nie mając zbytu na swe „trefne” produkty znajdują się w warunkach, wykluczających nietylko konkurencję, ale w ogóle prowadzenie tej gałęzi rzemiosła i handlu.

Zapotrzebowanie przodów i zębów

w różnych miejscowościach jest różne, bo zależy od stosunku ludności żydowskiej do chrześcijańskiej, od stopnia jej zamożności i t.d. Powstają więc sytuacje, że tam, gdzie ludność żydowska mniej konsumuje mięsa, niż chrześcijańska, jak np. w Warszawie, ceny mięsa przedniego są znacznie niższe, niż ceny mięsa zadniego. Innymi słowy ludność żydowska przerzuca część kosztów konsumowanego mięsa, a więc i koszty, związane z opłatami za ubój rytualny, na ludność chrześcijańską. W małych miasteczkach, gdzie dominuje ludność żydowska, powstaje nadmiar mięsa zadniego. Mięso to, nie znajdując na miejscu nabywców, deprecjonuje cenę żywcia. Cierpi na tem znowu rolnik. Poza tem rozmaite zapotrzebowanie w obydwu wypadkach stwarza dla skartelizowanych handlarzy szerokie pole do wyzysku rolnika oraz rzeźnika - detaliści. Skartelizowani hurtownicy ściągają haracz i uprawiają lichwę. Przy tym stanie rzeczy nie można racjonalnie zorganizować finansowania obrotu mięsnego.

System koszerowania mięsa przy uboju obciąża artykuły mięsne dodatkowymi kosztami. Opłaty z tego tytułu mogą dochodzić do 8 zł. od bydła, 5 zł. od cielęcia, barana i owcy, 10-50 gr. od drobiu. Z publikacji organizacji gospodarczych i prasy wynika, iż są one jednak w wielu wypadkach

znacznie wyższe. Opłatami temi obciążana jest również ludność chrześcijańska.

Koszerowanie mięsa w chwili uboju powoduje niszczenie skór przez nadmierne przecięcie szyi zwierzęcia. Z tego powodu skóry polskie nie odpowiadają normom standaryzacyjnym, przyjętym na rynkach światowych i mają niższą wartość.

Z analizy gospodarczej strony zadnienia wynika więc wniosek, że przerzucenie koszerowania mięsa na moment uboju, doprowadziło do wypaczenia struktury handlu ze szkodą dla rolnika i konsumenta i rzemiosła, oraz strat gospodarczych dodatkowych (skóry).

Kancelarz Hitler

NA POGRZEBIE GUSTLOFFA

W środę odbyły się tutaj uroczystości pogrzebowe kierownika partii narodowo-socjalistycznej w Szwajcarii, Gustoffa, zamordowanego przed kilku dniami w Davos.

W pogrzebie wziął udział kancelarz Hitler, który wygłosił przemówienie poświęcone pamięci poległego towarzysza. Złotki Gustoffa spalono w krematorium. Na pogrzeb przybyło przeszło 7000 członków różnych formacji narodowo-socjalistycznych.

Z DNIA

CO SIĘ STAŁO Z HONOREM?

Pod takim tytułem zamieszcza „Głos Narodu” artykuł Marjana Manteuffla. Artykuł poparty jest szeregiem przykładów, które są warte przytoczenia:

Zamożna rodzina ziemiańska poszukiwała dla swej córki, wychowującej się na jednej z pensji warszawskich, panienki lat 15-16, angielski na lato. Kiedy znaleziono odpowiednią kandydatkę i uzgodniono z nią warunki, nadała się do jej mieszkania i taką mniej więcej przeprowadziła z nią rozmowę: „Więc pani wybierze się z nami dnia takiego to i takiego. Pojedziemy: albo koleją, albo autem. Jeżeli autem — to z nami pojedzie Tatnia, moja mamusia i — „należony” mojej Mamusi”. Pomiędzy wrażenie, jakie ta mowa dorastającej panienki, wywrzeć musiała na Angielce, ale pytam: jak wygląda „honor” owego pana, który swą żonę wydaje za żonę i jej „należony” wlezie do siebie na wieś własnym autem, w towarzystwie rodziny, dorastającej córki i jej nauczycielki? Jak wyglądał taki „honor” dawniej — wiem: równie, jak go dawniej nazywano. Ale dziś fakt taki mało kogo już razi i nikomu na myśl nie przychodzi zdequalifikować pod względem honorowym takiego „Tatusia”. A to bładne, 16-letnie stworzenie, wychowane w takiej atmosferze domowej, że ją ten „należony” Mamusi w aucie jej Ojca i w domu rodzinnym już wcale nie razi? To dziecko, w którego duszy nie podnosi się już żaden bunt przeciwko takiemu poniewieraniu rodziny, którego serce nie skowycze z bólu na widok takiego brudu u tych — najbliższych, u tych — kochanych? Co z niego wyrósł? I czy naprawdę, tylko rodzice ponoszą tu winę? Czy tylko rodzice? A społeczeństwo, to bierne na wszelkie objawy zła, tak bardzo wygodne społeczeństwo? Smutne — jakżeż bardzo smutne czasy!”

Autor, po przytoczeniu dalszych przykładów, stawia następujące pytanie:

a) Czy można być niemoralnym — a jednocześnie honorowym? I odpowiadam: według dzisiejszych pojęć honorowych — tak: według etyki chrześcijańskiej — nie.

b) Czy można być nieuczciwym — a jednocześnie honorowym? Według dzisiejszych pojęć honorowych — tak: według etyki chrześcijańskiej — nie.

Przykłady są jaskrawe, a wnioski zbyt ostateczne. Ale tkwi w nich wiele prawdy...

Dyr. Loret nie ustępuje

Z Warszawy donoszą:

Kolportowane ostatnio pogłoski o ustąpieniu naczelnego dyrektora lasów państwowych, p. Loreta, okazały się zupełnie bezpodstawne.

Dyrektor Loret pozostaje nadal w swoim dotychczasowym stanowisku.

„Pion, wir bringen den Pion...”

Ostatnio odbyła się w Królewcu uroczysta premiera filmu p. t. „Młoda Krew”, którego akcja rozgrywa się w miedziokopnych okolicach Elku na Mazurach. Film ten ma za zadanie zwrócić uwagę społeczeństwa pruskiego na przyrodę Mazowsza Pruskiego oraz na jego ludność. Do filmu włączono kilka scen, obrazujących starodawne zwyczaje ludu mazurskiego. Odwiecznie polskie piosenki zwojowe śpiewa się w tym filmie w języku niemieckim. W ten sposób starodawna a śpiewana również na Mazurach polska piosenka dotychczas: „Pion, nie-jeśmy pion” brzmiała po niemiecku „Pion wir bringen den Pion...” Za wyjątkiem pary obojczy aktorów (Marji Pandler i Kurta Skaldena) wszyscy występujący w filmie powyższym mają być pono Mazurami. Życie ludności mazurskiej zostało potraktowane bardzo pobieżnie i, co najbardziej uderza, ani słówkiem nie wspomniano o mowie ojczystej Mazurów. Wszyscy aktorzy, a więc i ci, co mają być rodowitymi Mazurami, mówią tylko po niemiecku, nie wykluczając nawet stuletnich starszaków.

Tego świadomego fałszu nie usprawiedliwi wcale tłumaczenie, że film jest przeznaczony dla widzów niemieckich; w imię prawdy należało zaznaczyć, że lud mazurski ma swój piękny język, i wżeg, starodawne pieśni polskie. Nie wspomniano ani słówkiem, że lud ten czyta po dziś dzień polską biblię, że śpiewa z polskich kramojenstów, że Mazurzy mają także swoich poetów ludowych, pomiędzy którymi najpopularniejszy jest mieszkający pod Elkiem Michał Kajka z Ogródka. Należało we filmie wspomnieć o tych rzeczach, aby wizerunek dać naprawdę pełny, wszechstronny obraz ziemi i ludu mazurskiego.

10 lat ubezpieczeń społecznych w Polsce

Rozporządzamy już ściśle cyframi, które ilustrują działalność ubezpieczeń społecznych w ciągu lat dziesięciu t. j. od 1925 do 1934 włącznie.

ŚWIADCZENIA

W okresie tym świadczenia w ubezpieczeniu na wypadek choroby wyniosły ogółem zł. 1.881.087.000.

Z tytułu ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych wypłacono w latach 1925—1934 ogółem 130.709.000 (renty inwalidzkie, starcze, wdowie i sieroce. Ilość ubezpieczonych w tem ubezpieczeniu wynosiła z końcem 1934 r. 267.632 osób.

EMERYTURY ROBOTNICZE

Wypłaty z tytułu ubezpieczenia emerytalnego robotników (obowiązkowego na terenie całego państwa od 1 stycznia 1934 r.) wyniosły w ciągu tych samych lat dziesięciu — 482.201.000 zł. Liczba rencistów w tem ubezpieczeniu wynosiła dnia 1 stycznia r. b. 252.900 osób, a w chwili obecnej przekroczyła już 300.000. Ilość ubezpieczonych robotników w tem ubezpieczeniu wynosiła z końcem 1934 r. 1.762.588 osób. W tej liczbie mieszczą się również do całkowitego ubezpieczenia górniczy i kolejarze w liczbie 81.885 osób.

UBEZPIECZENIA OD WYPADKÓW.

W ubezpieczeniu od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych wypłacono w latach 1925—1934 ogółem 293.178.000 (renty wypadkowe, wdowie sieroce i dalszej rodziny). Liczba ubezpieczonych pracowników fizycznych i umysłowych w ubezpieczeniu od wypadków w zatrudnieniu wynosiła z końcem 1934 r. łącznie z pracownikami rolnymi około 3.600.000 osób.

BRAK PRACY.

W ubezpieczeniu na wypadek braku pracy świadczenia za ten sam okres wyniosły 581.055.000 zł., w tem dla robotników 451.281.000 zł., dla pracowników umysłowych 129.774.000 zł.

Na wszelkiego rodzaju świadczenia w latach 1925—1934 ubezpieczenia społeczne wypłaciły łącznie 3.368.230.000 złotych.

Wojewoda dr. Władysław Dziadosz PROTEKTOR EMERYTALNY NA FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ W OBRĘBIE WOJEW. KIELECKIEGO

Otrzymał następującej treści pismo z prośbą o opublikowanie:

Pan wojewoda kielecki dr. Władysław Dziadosz pismem z dnia 28 I rb. zawiadomiał zarząd okręgu radomsko-kieleckiego LMK sekcję okręgową obrony morskiej, iż decydująco w zupełności działalność Ligi morskiej i kolonijalnej zwiększa w zbiorach środków na cele rozbudowy marynarki wojennej (FOM), wyraża zgodę na objęcie protektoratu nad naszą zbórką, prowadzoną w obrębie województwa kieleckiego.

Jednocześnie pan wojewoda przyjął do łaskawej wiadomości z znanym spracowaniem sekcji okręgowej obrony morskiej, zawierającą wyniki zbioru na Fundusz obrony morskiej w czasie od 1 maja do 31 grudnia 1935 r.

Fakt objęcia przez pana wojewodę protektoratu nad zbórką świadczy wyrażnie o wielkiej trosce, z jaką Włodarz ziem kieleckich oddał się do pilnej potrzeby upowszechnienia zbioru na obronę morską.

Sekcja okręgowa żywi nadzieję, że całe społeczeństwo województwa kieleckiego za przykładem przedstawiciela Rządu użytych organów prowadzących zbórkę jak najdalej idącego poparcia i popięszyć z dobrowolnymi ofiarami na rozbudowę marynarki wojennej, gwarantki naszego stanu powiadania mied Bałtykiem i potężnego czynnika, stanowiącego o zabezpieczeniu interesów politycznych i ekspanzji gospodarczej.

Ofiary prosimy wpłacać na konto czelowe PKO nr. 42002 „Fundusz Obrony Morskiej — Okręg Radomsko-Kielecki Ligi Morskiej i Kolonijalnej Radom”.

Liga Morska i Kolonijalna

Zarząd okręgu Radomsko-Kieleckiego

Wpłaty z tytułu składek dokonane w tym okresie wyniosły po potrąceniu zaległości i należności odpisanych jako nieściągalne około 3.970.000.000 zł.

SKŁADKI

Składki wymierzone za ten okres wyniosły 4.343.066.000 zł. Udział pracodawców w tej składce wyraża się w sumie około 2.500.000.000 zł., udział ubezpieczonych w sumie około — 1.730.000.000 zł., a skarbu państwa w sumie około 113.000.000 zł.

Koszty administracyjne wyniosły w latach 1925—1934 łącznie 413.878.000 zł., t. j. poniżej 10 proc. przypisu składek.

NADWYŻKI

Nadwyżki budżetowe po pokryciu

kosztów świadczeń i wydatków administracyjnych odkładają ubezpieczenia społeczne, jako fundusze rezerwowe. Lokaty funduszy ubezpieczeniowych dokonywane są z ubezpieczeniem pupilarnem pod nadzorem władz państwowych.

Z końcem 1934 r. łącznie fundusze ubezpieczeń społecznych wyniosły 1.305 milionów złotych. Kapitały ulokowane w bankach wyniosły 205,5 milj. zł. w papierach wartościowych 263 milj. zł., w pożyczkach hipotecznych 132,5 milj. zł., a w nieruchomościach 240 milj. zł. Suma zaległości składek wynosiła 286 milj. zł., a innych aktywów 178 milj. zł. Kapitały te służą na zabezpieczenie wypłaty przyszłych świadczeń.

ZBLIŻA SIĘ SEZON WYCIECZEK MORSKICH

Podawany w wpolowie zimy do wiadomości publicznej program sezonu wycieczek morskich na polskich statkach jest zapowiedzią najbliższego spędzenia urlopu, łączącego idealny wypoczynek w atmosferze zdrowia i zabawy z pełną niezapomnianych wrażeń podróżą morską oraz zwiedzeniem szeregu ciekawych miast i krajów. W tym roku, do wszystkich atutów, zdobywających dotychczas dla polskiej turystyki morskiej zarówno sympatię, jak popularność wśród szerokiego sfer społeczeństwa, przybywa nowy, poważny argument: wycieczki morskie na polskich statkach zapewniają uczestnikom najbardziej komfortowe warunki podróży, jakie można sobie wyobrazić, gdyż odbywają się będą wyłącznie na nowych polskich motorowcach „Batory” i „Pilsudski”, których urządzenia techniczne i wewnętrzne słyną nawet poza granicami Polski ze swej doskonałości. Wystarczy przytoczyć fakt, że na

M-S „Pilsudski” odbyło niedawno egzotyczną wycieczkę z Now Jorku do Nassau i Havanę kilkuset amerykańskich, których wymagania, jeśli chodzi o komfort w podróży, są nadzwyczaj wygórowane.

„Komfort... Słoneczko... Wypoczynek — w tych trzech słowach strześć się daje urok wycieczek morskich. Najbliższą z nich, rozpoczynającą sezon turystyczny, jest jednocześnie związana ze świętem inauguracji nowego polskiego motorowca „Batory”. Starannie obmyślona trasa biegnie ze Splitu poprzez Barcelonę, Casablancę, Madryt, Lizbonę, Londyn do Gdyni. Czas trwania wycieczki wyniesie 21 dni, ceny zaś kabin rozpoczynają się od zł. 490 — wraz z paszportem i wizami oraz całkowitem utrzymaniem na statku. Blizszych informacji udziela: Gdynia — Ameryka Linje Żeglarskie S. A., Warszawa, Plac Małachowski 4, tel. 547-46 oraz Biuro Podróży.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

14	Dzisiaj Walentego
Piątek	Jutro Faustyna
	Wschód słońca 6 m. 59.
	Zachód „ 16 m. 57.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: Peter Ibbotson.
PALACE: Mała matczaka.
EDEN: I „Biała para” — II „Matczaka” z ogłoszenia.

× PRZENIESIENIE. Dotychczasowy komendant wojewódzkiej policji w Kielcach inspektor Grabowski, przeniesiony został na stanowisko komendanta wojewódzkiego do Krakowa.

× SPROSTOWANIE. We wczorajszym artykule p. „Piękna akcja policji oświeckiej” zakład się przychylił. Mianowicie: rozpoczęcie akcji dożywiania nastąpiło w obecności kierownika wydziału śl. kom. Magasa a nie p. Majosa, jak to przez pomyłkę wydrukowano.

× WALNE ZEBRANIE ZW. LEGJONISTÓW W DĄBROWIE. W niedzielę 16 godz. 10.30 w sali Rady miejskiej w Dąbrowie odbędzie się zwyczajne walne zebranie członków oddziału Ligi morskiej i kolonijalnej w jednym terminie, prawomocne w pół godziny po wyznaczonym początku bez względu na ilość obecnych członków, zgodnie z par. 18 statutu. Porządek dzienny zebrania: wybór przewodniczącego i sekretarza zebrania; odczytanie i przyjęcie protokołu z ostatniego walnego zebrania oddziału; sprawozdanie zarządu za 1935 r. i komisji rewizyjnej; oraz udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi oddziału; uchwalenie ogólnego programu pracy dla nowego zarządu oddziału; uchwalenie budżetu na bieżący rok administracyjny; wybory do zarządu oddziału i komisji rewizyjnej; wnioski zarządu oddziału i wnioski członków, zgłoszone pisemnie przed rozpoczęciem zebrania; wolne wnioski członków bez uchwał.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dzisiaj, dnia 14 Intego o godz. 8.30 wiecz. — poraz 25-ty, doskonała operetka Herwego z prologiem i epiologiem K. Cwierka p. t. „NI-TOUCHE”. Bilety w cenie od 25 gr. W sobotę premiera ostatniej nowości scen europejskich, świetnej komedii W. Busa Fekego p. t. „TRAFIKA PANI GENERALOWEJ”. Komedia ta grana jest obecnie w Warszawie, gdzie czezy się rekordowe powodzenie. W popołowych rolach wystąpią pp.: Arciszewska, Golaszewska, Królakowska oraz pp.: Fertnar, Krolak, Golaszewska na czele zespołu. Reżyseruje sztukę dyr. J. Golaszewska.

25-TE PRZEDSTAWIENIE „NI-TOUCHE”. Teatr Miejski w Sosnowcu obchodzi w piątek, dnia 14 Intego niezwykle jak na dzisiejsze czasy jubileusz. Jest to bowiem 25-te przedstawienie świetnej operetki Herwego z prologiem i epiologiem K. Cwierka p. t. „NI-TOUCHE”, która dzięki świetnej grze artystów z pp.: M. Golaszewska i St. Iwanickim na czele zespołu oraz ciekawej i pomyslowej inscenizacji dyr. J. Golaszewskiego zdobyła sobie tak wielki sukces. Wszystkie poprzednie przedstawienia tej przemilej operetki cieszyły się ogromną frekwencją publiczną czego dowodem jest piątowe 25-te przedstawienie, potwierdzające wiadomość o przemianach kryzysu teatralnego w naszym mieście.

× WALNE ZEBRANIE LM i K W DĄBROWIE. W niedzielę dnia 23 bm. o godz. 11 w sali Rady miejskiej w Dąbrowie, odbędzie się roczne walne zebranie oddziału Związku legionistów polskich w Dąbrowie. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

× Z PCK W SOSNOWCU. Dnia 5 bm. odbyło się walne zebranie Koła PCK w Sosnowcu. Na przewodniczącego zebrania powołano p. dr. Benickowskiego, na sekretarza p. J. Jedlińskiego. Sprawozdanie ogólne z działalności Koła za rok 1935 złożył wiceprezes zarządu Koła PCK p. dr. K. Lemańczyk, a sprawozdanie finansowe p. Łacz. J. Dojdo. Ustępującemu zarządowi udzielono absolutorium. poczem odbyły się wybory nowego zarządu, który ukonstytuował się następująco: prezes — dyr. Antoni Sokolski, wiceprezes — dyr. Włodzimierz Benickowski, sekretarz — p. Janina Jedlińska, skarbnik — nac. Józef Dojdo, członkowie — pp. Marja Tryburoy i Zygmunt Hosi.

PRZEZ ZAMGLONE OKULARY.

List do pani X.

Pragnę do Pani napisać w tej sprawie. O której wczoraj wleliśmy rozmowę. Bo oto tak się miodło prawie. Ze mam w zanadrzu argumenty nowe.

Ma Pani zwyczaj, dosyć arezają znany. Gdy z dziećmi przyjdzie jakiej utrapienia. Groźba poskarżenia ludzi rozbuchany. Ze... je policjant wzmnie do więzienia.

I ten policjant w umyśle dziecięcym. Sprawiedliwość! zamiast błyszczyć wosorem. Budź obawę... Albo nawet więcej — Stać się jakimś ponurym potworem.

Zbyt wielka groźba dla zbyt małych arezaw. Zawsze zbyt sumnie skroki przyniesie mure. A komu wierzyć na Zosia, czy Sławek. Jeśli nie swojej kochanej mamusi?

O tem zaś wiedzieć wina pani prasie. Bo wieść radoma loiem straszy led. A arezają także pisano w gazecie. Ze... policjanci głodne karmia dzieci!

Policjant! Skromnie policjanci tyje. Dość mają trudów, a mało pieniędzy. Lecz pod mundurem ładnie serca bija. Które przepaja współczuciem dla nędzy.

SZASZA.

DOSKONAŁE WĘDLINY

poles

Warszawska Wędliniarnia

St. Kucharski

Sosnowiec ul. Warszawska Nr. 1
Pilsudskiego Nr. 61

Orzeczenie Sądu Najwyższego

W SPRAWIE PRACOWNIKÓW
KOMUNALNYCH

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, pracownicy związków komunalnych, o ile mają zapewnione prawa do uposażenia emerytalnego nie mniejszego niż przewiduje to rozporządzenie, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia w Zakładzie ubezpieczeń społecznych.

Sąd Najwyższy orzekł, że z przepisów tego nie wynika, aby pracownik, który ubezpieczony został w Zakładzie ubezpieczeń społecznych, tracił przez to dobrodziejstwo odprawy, wypływające dla niego ze statutu emerytalnego pracowników związków komunalnych. Okoliczność, czy odprawa tę należy uważać za rodzaj uposażenia emerytalnego, czy też za świadczenie odrębne, nie ma tutaj znaczenia.

—00—

× Z DZIAŁALNOŚCI RADY OKR. UNII ZZPU W SOSNOWCU. W ub. śróde odbyło się posiedzenie prezydium Rady okręgowej Unii związków zawodowych pracowników umysłowych w Sosnowcu, zwołane wobec zbliżającego się terminu zwołania Rady Łącznej i kongresu Unii ZZPU w Warszawie. Po sprawozdaniu z działalności za ostatni okres i zapoznaniu z bieżącymi sprawami zaakceptowano posunięcia prezydium, oświadczyły współpracy ze związkami pracowników fizycznych i stanowiącymi zajętego na konferencji z międzyministerjalną komisją gospodarczą w Katowicach. W wyniku obrad powzięto szereg uchwał, m. in. postanowiono zwrócić się z apelem do związków wchodzących w skład Rady, aby pracownicy i ich rodziny wstrzymały się bezwarunkowo od zażądań po godz. 19 w soboty i dni przedświąteczne. Również postanowiono poświęcić specjalne zebranie kongresowi Unii ZZPU, który odbędzie się w dn. 1 i 2 marca rb. w Warszawie.

× ZABAWA URZĘDNIKÓW SKARBOWYCH. Jutro odbędzie się w salach gmachu PZZPP i H w Sosnowcu (Sienkiewicza 17a) reprezentacyjna zabawa Stow. urzędników skarbowych. Protektor nad zabawą przyjął dyrektor Izby skarbowej w Kielcach p. Tadeusz Wydat. Zabawy, urządzane przez Stow. urzędników skarbowych mają już ustaloną opinię, to też spodziewać się należy, że i jutro zbierze się w pięknie udekorowanych salach Związku elita całego Zagłębia Dąbr. Czysty dochód z zabawy przeznaczono na cele kulturalno-oświatowe Stowarzyszenia. Zaproszenia można jeszcze otrzymać: ul. Krzywa 2 pokój tr. 2 w godz. 10—15 i 18—20, tel. 7-78.

CO Z TEGO WYNIKNIĘ?

Polska Partja Radykalna — Liga obrony praw człowieka

Już od dłuższego czasu kursowały pogłoski o organizowaniu się w Zagłębiu Dąbrowskim „Polskiej Partii Radykalnej” założonej w Warszawie przez Tytusa Filipowicza, Antoniego Jakubowskiego i Gabriela Czechowicza. Wedle wytycznych programowych opublikowanych w „Nowych drogach” partja ta chce iść w społeczeństwo polskie z radykalnymi zmianami reformy ustroju społecznego i gospodarczego, podkreślając jednocześnie swój narodowy charakter. Narod, demokracja, sprawiedliwość — oto słowa, które program jest gęsto przeplatany.

W Sosnowcu około organizacji Polskiej Partii Radykalnej krząta się już kilka osób. Z nazwisk trudno się zorientować w jakiej płaszczyźnie ta partja powstaje. Wymieniane więc są nazwiska: dr. Rajca, dr. Piwowara, p. Ufla, p. Piszczki, grupy b. powiazków i t. d. Co pewien czas z Warszawy przyjeżdża delegat zarządzający zbieraniami.

Jakoś niebardzo pasuje w tej kombinacji nazwisko dr. Piwowara i p. Ufla, ponieważ obaj zaangażowali się czynnie w Lidze obrony praw człowieka, „Ligę” filosemicką. Oto w nadchodzący dykta jest antysemita partja, a wielki i obywatela. Polska Partja Raca niedziela w kinie „Palace” w Sosnowcu Liga, pomimo bolesnego doświadczenia z ub. niedzieli urzędującego p. „Wojna, faszyzm i antysemityzm”. Prelegentami mają być: Andrzej Strug, mec. Duracz i prof. Wysocki.

Ukonstytuowanie się władz STOW. WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI M. SOSNOWCA

Jak już o tem donosiliśmy, odbyło się ważne zebranie członków Zjednoczonego Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, na którym został wybrany nowy zarząd Stowarzyszenia i komisja rewizyjna.

Nowy zarząd ukonstytuował się w sposób następujący: p. Zawadzki Stefan — prezes, p. Filipczyński Wiktor — I wiceprezes, p. Piątkowski Ludwik — II wiceprezes, p. Kuciewicz Teodor — skarbnik, p. Szuwałek Kazimierz — sekretarz, p. Skrzypiec Adam — zastępca sekretarza, pp. Banasik Józef, Gaik Jan, Kowalski Teofil, Turbiński Stanisław, Wiślicki Leon i Wrzosek Karol — członkowie zarządu. Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp.: Michał Artur, Mroczkiewicz Franciszek, Willner Aleksander i Witkowski Stanisław.

Dla zarządu został opracowany i uchwalony nowy regulamin, który przewiduje posiedzenia plebum, prezydium i komisji do spraw poszczególnych. Komisji jest 4: statystyczna, gospodarcza, finansowo-podatkowa i odczytowo-budowlana.

Do komisji statystycznej zostali wybrani pp.: Zawadzki Stefan — przewodniczący, J. Banasik i K. Wrzosek; do komisji gospodarczej pp.: W. Filipczyński — przewodniczący, L. Piątkowski i S. Turbiński; do komisji finansowo-podatkowej pp.: Kuciewicz — przewodniczący, J. Gaik i T. Kowalski; do komisji odczytowo-budowlanej pp.: K. Szuwałek — przewodniczący, A. Skrzypiec i L. Wiślicki.

× **PORANEK.** W niedzielę dnia 16 bm. o godz. 11.30 w sali kina „Zagłębie” odbędzie się poranek, z którego dochód Stowarzyszenia społeczna kobiet przeznaczony na urzuchomienie na Pogoni tancerzki kuchni dla bezrobotnych. Będzie wywieszany film „Symfonia serca”.

× **ZABAWA KUPIECKA.** Związek drobno kupieckiego i przemysłowego chrześcijańskiego w Sosnowcu urządza w dniu 16 bm. w sali Domu Społecznego na Pogoni w Sosnowcu zabawę kupiecką. Bufet obficie zaopatrzony przy niskich cenach. Początek o godz. 19. Wejście za zaproszeniami.

× **„MODZI IDA”** — miesięcznik szkolny. Zagł. Dąbr. urządza dnia 15 bm. doroczny bal w auli gimn. St. Staszica w Sosnowcu. Wstęp za okazaniem zaproszenia lub legitymacji uczniowskiej. Początek o godz. 12.

Jak widać Liga przejawia dziwnie żywą działalność, jednocząc świat wolnomyślicielski. Ciekawym jest, czy Liga mówiąc o antysemityzmie brać będzie w obronę... ubój rytualny.

Jak tedy widać w kociołku polityczno-społecznym poczynają się pewne ruchy. Ścisłej mówiąc w partyjno-społecznym. Co z tego wyniknie — zobaczmy.

Zjazd polskich inżynierów budowlanych

W dniach 15, 16 i 17 bież. m. odbędzie się w Katowicach II ogólnopolski zjazd inżynierów budowlanych, poświęcony konstrukcjom żelaznym.

Na zjeździe w szeregu referatów omawiane zostaną prace polskich inżynierów w zakresie konstrukcji inżynierskich w budownictwie i mostownictwie. Jednocześnie zjazd ma okazać postęp nauki polskiej w tej dziedzinie oraz dać impuls do dalszych badań.

Ponieważ na zjeździe wygłoszone zostaną referaty przez najwybitniejszych

znawców budowy konstrukcji stalowych, żelbetowych, murowanych i drewnianych, przeto z pewnością przebieg obrad będzie wysoce dla fachowców interesujący.

W programie przewidziane jest także zwiedzanie Zakładów konstrukcyjnych Huty Pileckiej, Huty Pokój, Cementowni „Saturn” fabryk porcelany S. A. Gische, kopalni węgla „Jowiwe” w Wojkowicach Komornych i „Jacek” na Śląsku oraz ważniejszych budowli w Katowicach.

Krzewienie wiedzy technicznej wśród robotników i pracowników przemysłowych

Znane na terenie Zagłębia Tow. kursów technicznych, przy szkole górniczej w Dąbrowie, zorganizowało w bieżącym roku kursy obróbki metali i elektromonterstwa. Pragnąc w dalszym ciągu rozszerzać swą działalność, wspomniane wyżej towarzystwo ze Stowarzyszeniem dozorców kotłowych w Warszawie, uruchamia 2 nowe 6-tygodniowe kursy o różnym poziomie: dla dozorców kotłowych od 17 b.m. do 31 marca b.r., dla techników kotłowych od 1 kwietnia do 15-go maja b.r.

Kursy te, mają na celu zaznajomienie pracowników przemysłowych z zasadami racjonalnej i oszczędnej gospodarki w kotłowniach.

Wykładowcami będą pierwszorzędni sily fachowe z Akademii górniczej w Katowicach, ze Stow. dozoru kotłowych i państw. szkoły górniczo-hutniczej w Dąbrowie.

Zajęcia odbywać się będą dwa razy tygodniowo, w poniedziałki i wtorki, od godz. 17 — 20.

Oplaty za kurs b. przystępne. Szeregółowych informacji udziela T. K. Z. Dąbrowa, tel. 1-91.

OBNIŻENIE SKŁADEK OBEZPIECZENIOWYCH za służbę domową i dozorców

W związku z obniżeniem składek ubezpieczenia emerytalnego robotników i ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych, z dniem 1 lutego r.b. obowiązują składki ubezpieczeniowe za pracowników fizycznych, zatrudnionych w gospodarstwach domowych oraz za dozorców domowych i ich pomocników w następujących wysokościach (pierwsze cyfry w nawiasach oznaczają część składki przypadającą na pracodawcę, druga zaś na ubezpieczonego):

Pracownicy fizyczni, zatrudnieni w gospodarstwach domowych (pomocnicy domowe i służący, kucharki-rze, gospodynie, pokojówki, posługaczki i sprzątaczkę przychodnie itd.), zarabiający w gotówce do zł. 20 miesięcznie — składka zł. 2.93 (2.68 i 0.25); powyżej zł. 20 do 30 zł. mies. — zł. 4.69 (4.29 i 0.40); powyżej zł. 30 do zł. 40 mies. — zł. 6.45 (3.09 i 3.36); powyżej zł. 40 do zł. 50 mies. — zł. 8.20 (3.93 i 4.27); powyżej zł. 50 do zł. 60 mies. —

zł. 9.96 (4.78 i 5.18); powyżej zł. 60 mies. — 11.72% od faktycznie pobranego zarobku w gotówce i wynagrodzenia w naturze łącznie ze świadczeniami osób trzecich, przyczem wynagrodzenie w naturze i świadczenia te oceną się przeciętnie na zł. 30 — miesięcznie (5.62% i 6.1%).

Dozorczy domowi i pomocnicy dozorców domowych, zarabiający w gotówce do zł. 20 miesięcznie — składka zł. 2.99 (2.74 i 0.25); powyżej zł. 20 do zł. 30 — mies. 4.78 zł. (4.38 i 0.40); powyżej zł. 30 do zł. 40 mies. — zł. 6.57 (3.21 i 3.36); powyżej zł. 40 do zł. 50 mies. — zł. 8.36 (4.09 i 4.27); powyżej zł. 50 do zł. 60 mies. — zł. 10.14 (4.96 i 5.18); powyżej zł. 60 mies. — 11.94% łącznego faktycznie pobranego zarobku, obliczanego jak wyżej dla służby domowej (5.84% i 6.1%).

Oplaty te obejmują łącznie składki za ubezpieczenie chorobowe, emerytalne robotnicze i wypadkowe łącznie z opłatami na Fundusz Pracy.

Dzierżawcy kopalni „Lipno” stają dzisiaj przed sądem

Jak już donosiliśmy, dzisiaj odbędzie się w Sądzie okr. w Sosnowcu rozprawa przeciwko dzierżawcom kopalni „Lipno” w Łagiszy, braciom Cieślakom i ich ojcu.

Cieślakowie, jak wiadomo, pomimo zobowiązań, złożonych w Inspektoracie pracy w Sosnowcu, nie zerwali się dzierżawy kopalni, domagając się odszkodowania od właścicieli.

W związku z tem właściciele kopalni, za pośrednictwem swych pełnomocników adwokatów L. Pileckiego i Brauna, złożyli skargę do sądu o unieważnienie umowy z Cieślakami.

Niezależnie od tego, jak się dowiadujemy, wpłynęła do urzędu prokuratorskiego w Sosnowcu skarga współwłaścicieli spółki p.n. Unja, organizo-

wanej przez Cieślaków. Wspólnicy „Unji” domagają się od Cieślaków zwrotu osiemn. tys. zł.

Przypuszczając, że sprawa kopalni „Lipno” nareszcie wyjaśni się a robotnicy będą mogli wrócić do pracy i otrzymywać wynagrodzenie za swą pracę.

Czeladź nie zgłasza się PO POZYCZKI

W Czeladzi notowany jest charakterystyczny objaw. Miasto otrzymało z B. G. K. 40 tys. zł. na pożyczki, przeznaczony na budownictwo mieszkaniowe. Połowę sumy przeznaczono na remonty domów starych, drugą połowę natomiast na budowę nowych domów.

Mimo że już dawno ukazały się na mieście odpowiednie o tem ogłoszenia, dotąd wpłynęły zaledwie trzy podania. Jak tłumaczyć tę dziwną abstynencję ludności, niewiadomo.

Przypuszczalnie such budowlany w roku bieżącym będzie minimalny i dlatego ludzie nie chcą korzystać z pożyczek. Trzeba przypuszczać, że w Czeladzi właściwie nikt dla kogo budować, ludzi coraz mniej i są oni coraz biedniejsi, to też coraz częściej znaleźć można próżne mieszkania.

Magistrat za naszem pośrednictwem podaje do wiadomości, że nadal przyjmowane są podania o pożyczki.

× **PORANEK W KINIE EDEN.** Stananiem szkoły powszechnej nr. 20 im. Zofji Chrzczanowskiej w Sosnowcu dnia 16 bm. w kinie „Eden” odbędzie się dwa poranki o godz. 10.30 i 12.15. Będzie wyświetlany wspólny, egzotyczny film z życia zwierząt, mówiony po polsku — „Babooni”, oraz nadprogram „Makbet” z ogłoszeniem z Buster Keatonem w roli głównej, tygodniaki Pata i film rysunkowy „Wędrowni syni”. Bilety są w cenie od 25 gr.

× **HERBATKA KUPIECKA.** Centralny Związek detalicznego kupieckiego chrześcijańskiego w Sosnowcu urządza w niedzielę dnia 16 bm. w lokalu własnym przy ul. Warszawskiej 22, herbatkę kupiecką dla członków Związku, ich rodzin i wprowadzonych gości. Początek herbatki o godz. 17. Wejście tylko za zaproszeniami.

× **„MORZE W POEZJI POLSKIEJ”.** Stanieniem zarządu okręgu LMK w Katowicach odbędzie się na powyższy temat w poniedziałek dnia 17 bm. o godz. 19 w sali TCL w Katowicach przy ul. Francuskiej 12 wykład prof. uniwersytektu poznańskiego dra Romana Polańskiego, znakomitego znawcy przedmiotu. Wstęp wolny.

× **HALLO DZIECI UWAGA!** Chocicie się dobrze zabawić? To przyjdzie w niedzielę do rezerwy dąbrowskiej. Kulinacyjnym punktem obecnego karnawału będzie dla was wielka zabawa dziecięca, którą urządza Samopomoc społeczna kobiet. Czekaj was tam wiele niespodzianek, dużo śmiechu i radości. Koniecznie miłe widziane, za najbardziej pomyslowy — nagroda. O ile ktoś zaproszenia nie otrzymał, rodzice są proszeni zgłaszać się po nie do księgni p. Ringmanowej, gdzie również można nabyć wcześniej bilety wstęp. Ceny niskie. Początek o godz. 3.

× **TURNIEJ SZACHOWY W GRODZIECU.** W środę 12 bm. ukończono turniej szachowy o indywidualne mistrzostwo Grodzca przy udziale 12 zawodników. Pierwsze miejsce zajął Stefan Moszczyński, II Łukasik, III Wiczeorek Józef, IV Jatusz Moszczyński, V Zarychta Edw. Wzrocznie nagród i odznaczeń zawodników odbędzie się 23 bm. Turniej odbył się przy klubie sport. Solway w Grodźcu.

× **Z ŻYCIA SPOŁECZNEGO.** W ub. tygodniu odbyło się w sali dawniejszej „Książnicy” organizacyjne zebranie Stowarzyszenia p.n. „Książnica pracy dla państwa” koła dzielnicowego „Huta Katarzyna” w Sosnowcu przy udziale 4 osób. b. członków BBWR, którzy po pozostaniu się ze statutem Stowarzyszenia postanowili utworzyć na terenie „Huty Katarzyna” koło dzielnicowe tej organizacji. Droga głosowania do zarządu została powołani pp.: A. Parys — prezes, dr. Janowski — wiceprezes, R. M. Czechowski — sekretarz, H. Dobosz — skarbnik, J. Parczyk — gospodarz oraz Kulawski, Gołanko — członkowie zarządu. Delegatem na zjazd wybrano p. J. Stawicki. Stowarzyszenie utworzyło kilka sekcji, jak: sekcję pań, sekcję robotniczą, młodzieżową, które rozpoczęły już swoje prace w lokalu „Książnicy” przy ul. Staszica 35; tam też czynny jest sekretariat w czwartki w godz. 19—21.

Sprawa rewizji taks klimatycznych w uzdrowiskach

Na ostatnim posiedzeniu Związku uzdrowisk polskich rozważano sprawę zamierzonej reformy taks klimatycznych w uzdrowiskach krajowych. Wobec tego, że budżety uzdrowisk ustalane są w początkach stycznia, postanowiono odłożyć uzgodnienie załatwienia tej sprawy dla wszystkich uzdrowisk w drodze ogólnego zarządzenia władz do roku przyszłego. Jednocześnie jednak postanowiono wystąpić do uzdrowisk, aby już na nadchodzący sezon wiosenny i letni poszczególne uzdrowiska we własnym zakresie obciążyły i zreformowały system pobierania taks klimatycznych, zgodnie z ustalonym w swoim czasie projektem Związku. Projekt ten (dotyczy w kierunku przystosowania opłat za taksy klimatyczne do okresów kuracji w uzdrowiskach).

—oO—

× **ZABAWA TANECZNA.** Staraniem Związku strzeleckiego oddział Sosnowiec 2 w Miłowicach, odbędzie się w dniu 15 bm. w salach gimnazjum Zrzeszenia rodzicielskiego przy ul. Dziewiczej w Sosnowcu zabawa taneczna. Wstęp ściśle za zaproszonymi. Początek o godz. 20.50.

× **BAL TOW. ŚPIEWACZEGO „VIOŁA”** w Sosnowcu odbędzie się jutro w salach świetlicy ogniska kolejowego PW przy ul. Kilińskiego. Początek o godz. 20. Przedprzedaż biletów oraz zaproszeń otrzymać można w kwiaciarni p. Mrońska, Sosnowiec, 3 Maja 25.

× **O REFORME PRZEPISÓW PRAWA UBOGICH.** Związek adwokatów polskich wypowiedział się za zmianą przepisów prawa ubogich. Art. 112 kodeksu postępowania cywilnego, mówiący o „zupelnym ubóstwie” jako warunku zwolnienia od opłat sądowych, interpretowany jest przez sądy literalnie, co uniemożliwia dochodzenie sprawiedliwości osobom które rzeczywiście nie mają możności pokrycia kosztów sądowych, mimo że nie znajdując się w stanie zupełnego ubóstwa. Według projektu Związku adwokatów polskich, przepis ten zmieniony byłby w ten sposób, że wyraz „zupelnne ubóstwo” zastąpiony słowami: „iż bez uszczuplenia koniecznego dla siebie i rodziny swojej utrzymania, nie jest w możności ponieść kosztów prowadzenia procesu”.

× **WYPADEK NA KOPALNI.** W podziemiach kopalni „Grodziec” wydarzył się niebezpieczny wypadek, któremu uległ 21-letni Jan Nogacki, zamieszkały w Grodźcu, przy ul. Kenopańskiej. Mianowicie wskutek śliskiego wstępu oberwał się węgiel, zasypując Nogackiego, który doznał poważnych potłuczeń. Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala.

„OPTOFOT”

SOSNOWIEC 3 Maja 11

Zamieniamy stare odbiorniki na nowoczesne typy. Największy wybór Radiodoborników w Zagłębiu.

KRONIKA ZAWIERCIA

× **OSOBISTE.** Wczoraj bawił w Warszawie prezydent m. Zawiercia p. Jan Szczodrowski, który interwenjował u władz centralnych w sprawie bezrobocia, a dziś objął urzędowanie.

× **POŻAR W FABRYCE SKRZYŃ.** Ogień wybuchł pożar w fabryce skrzyń Szwarca (Górnolaska 18) w Zawierciu. Ogień spalił jeden z budynków fabryczki. Straty obliczane są na zł. 700. Policja prowadzi dochodzenie w celu wyśledzenia przyczyny powstałego pożaru.

× **POWSTAJĄ PLACÓWKI POLSKIE.** Doniedawna za ul. Marszałkowskiej w Zawierciu wszechwładnie panowali kupcy żydowscy, opierający swą egzystencję przeważnie na polskiej klienteli. Obecnie mamy już kilka polskich sklepów w tej dzielnicy. Sędzimy, że mieszkańcy ul. Marszałkowskiej, narodowości polskiej będą wszelkie zakupy czynili wyłącznie w tych własnych sklepach i w ten sposób przyczynią się do ugruntuwania polskich placówek. Nadmienić przy tej sposobności się godzi, że mieszkańcy okolicznych wsi już dawno stosują w praktyce hasło „swój do swego”.

Bojkot „Expressu Ilustrowanego” za obrażanie uczuć religijnych

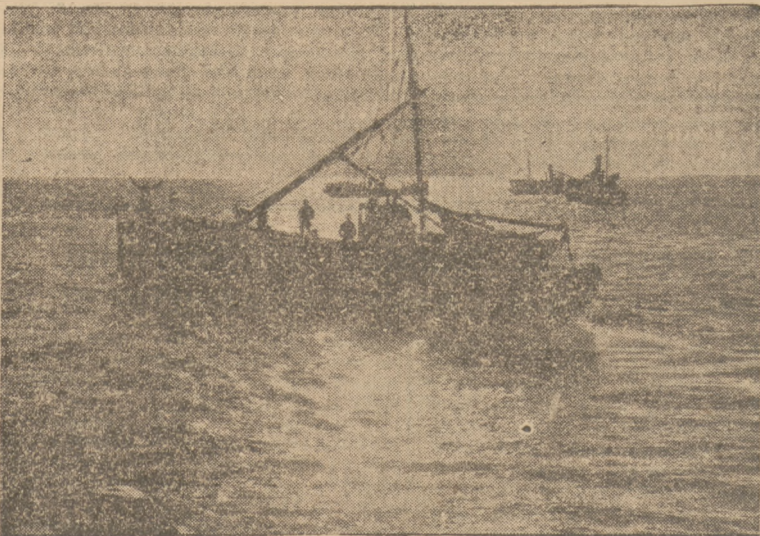
Z Czeladzi otrzymujemy list, w którym piszą nam, że na terenie Czeladzi zaczyna budzić się duch narodowy, co objawia się między innymi udziałem w akcji bojkotowej żydowskiego dziennika „Express Ilustrowany”, który obraża uczucia religijne katolików. Ludzie nie chcą czytać żydowskiego dziennika, a kolporterów prosto wyrzucają za drzwi.

Przed kilku dniami robotnicy kop. Saturn, jednej z kolporterów „Expressu Ilustrowanego” chcieli podrzeć gazetę i zapowiadając ażeby więcej nie przynosiła im żydowskiej gazety. Szer-

reg urzędników Tow. Saturn, oraz ludzie ze sfery inteligentów, odmówiło a bonament „Expressu Ilustrowanego”, a niechętni którzy jeszcze czytają tę gazetę, zapowiadają że z końcem miesiąca przestaną abonować żydowskiego brukowca.

Organizacje narodowe, pod naporem swych członków, przystępują więc do zwołania bojkotów.

Jak widać sprowokowana ludność katolicka potrafi godnie bronić swej religii.

Statki rybskie wracają z połowu śledzi u wybrzeży szkockich.

Nowe autokary

kursować będą na trasach turystycznych

W najbliższym czasie na wszystkich liniach komunikacji samochodowej P.K.U. o charakterze turystycznym ukaza się autokary specjalnie przystosowane do odbywania wycieczek. Wozy te posiadają otwierany dach, szyby w stałych częściach dachu oraz duże okna boczne, przyczem części międzyokienne, nieprzezroczyste zmniejszone do minimum.

Urządzenia te pozwalają pasażerom oglądać krajobraz podczas jazdy, podobnie jak z otwartego samochodu, co ma duże znaczenie w górach, przyczem pasażerowie są osłonięci od wiatru i przeciągów. Konstrukcja dachu jest tego rodzaju, że umożliwia zamknięcie lub otwarcie całkowicie lub częściowo wozu w przeciągu minut.

Napęd autokarów specjalnie przystosowano do jazdy w terenach gór-

stych. Nadwozie całkowicie wykonane w kraju posiada nowoczesne linje aerodynamiczne i jest obliczone na 18 miejsc pasażerskich. Siedzenia wyłożone miękkimi poduszkami skórzanymi zapewniają maksimum wygod.

Przewidziane jest zastosowanie odpowiedniej przyczepki bagażowej, która umożliwi podróżnym zabieranie ze sobą dowolnego sprzętu wycieczkowego jak namioty, składaki, narty, saneczki i t. p. które mając zupełnie oddzielne pomieszczenie nazwaną, nie będą krępowały swobody ruchu pasażerów wewnątrz wozu.

Jeden z autokarów takich odbył próbną jazdę na trasie Warszawa — Kraków — Zakopane Morskie Oko i spowrotem, przyczem mimo złych warunków atmosferycznych, całą trasę przebył w oznaczonym czasie.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Przygotowania do wielkiej narady gospodarczej

W łonie Rządu są czynione intensywne przygotowania do wielkiej narady gospodarczej. Miejsce obrad definitywnie nie zostało ustalone. Prawdopodobnie obrady toczyć się będą w wielkiej sali prezydium Rady ministrów.

Wielka narada gospodarcza wzbudziła duże zainteresowanie w społeczeństwie, a w szczególności w samorządzie gospodarczym. Uroczyste otwarcie obrad narady gospodarczej dokona p. premier Kościalski, po czym zabierze głos wicepremier m. Kwiatkowski. Przemawiać również będą ministrowie resortów gospodarczych — Poniatowski i Górecki. Po przemówieniach oficjalnych plenum zebrania wyłoni komisję: 1. rynku kredytowego i pieniężnego, 2. obciążenia publicznego, 3. obrotu towarowego, 4. ożywienia inicjatywy prywatnej, 5.

zagadnienia rentowności inwestycji publicznych.

Jak już donosiliśmy, narada gospo-

darcza została wyznaczona definitywnie na 28 i 29 lutego i 1 marca rb.

—X—

REFORMA PATENTÓW. Izba przemysłowa-handlowa w Łodzi, jako referentka z ramienia Związku Izb sprawy reformy patentów dla przedsiębiorstw przemysłowych prowadzi obecnie intensywne prace w tej dziedzinie. Reorganizacja systemu patentów dla przedsiębiorstw przemysłowych winna pójść, zdaniem Izby Łódzkiej, w kierunku uelastycznienia kryteriów, na jakich opierało się szeregowanie przedsiębiorstw przemysłowych do poszczególnych kategorii patentów.

KRONIKA OLKUSZA

Zaspy śnieżne DAJĄ SIĘ WE ZNAKI

Trwające od dwóch dni zaspy śnieżne, choć przy mniejszym mrozie, dają się we znaki ludności zwłaszcza wiejskiej. W dniu wczorajszym wstrzymano z tego powodu komunikację autobusową z Olkuszem do Krakowa, Pilicy, Ogrodzieńca i Żarnowca. Do Wólbromia i Miechowa autobusy dochodzą z opóźnieniem.

—X—

× **Z WALNEGO ZEBRANIA PZZPPH ODDZIAŁ W OLKUSZU.** We własnym lokalu odbyło się odegdaj doroczne walne zebranie olkuskiego oddz. PZZPPH przy b. licznym udziale członków. Po zagajeniu zebrania przez prezesa oddziału p. K. Zdziałka, przewodnictwo objął gener. sekretarz Związku p. K. Ostrowski z Sosnowca. Po odczytaniu i przyjęciu sprawozdań, zarządowi udzielono absolutorium, oraz uchwalono preliminarz budżetowy na r. 1936. W wyniku uupoważniających wyborów do zarządu weszli pp.: J. Katja i W. Janoska (ponownie) oraz St. Pencenek, do komisji rewizyjnej pp.: Fr. Kejka, W. Piotrowski i St. Zmysłowski, do sądu kołżeńskiego pp.: B. Gnatowski, St. Chodorowski i M. Szwejczak. Na delegatów na walne zgromadzenie pp.: J. Kania i St. Chodorowski.

× **Z WALNEGO ZEBRANIA ZWIĄZKU LEGIONISTÓW.** Pod przewodnictwem p. Toby, prezesa okr. Związku legionistów z Sosnowca odbyło się walne zebranie Zw. legionistów w Olkusz. Do zarządu wybrano ponownie pp.: St. Kotowicz—prezes, K. Marzyński—zastępca, członkowie pp.: St. Herasymowicz, A. Ratusiński, H. Dąbrowski, W. Walczyński i J. Zimoz.

× **NOWA PLACÓWKA RZEMIEŚNICZA W PILICY.** W sali Domu Ludowego w Pilicy odbyło się liczne organizacyjne zebranie miejscowych rzemieślników, oraz okolicy. Po referatach p. burmistrza m. Wólbromia L. Kallisty kierownika organizacji rzemieślniczych i kupieckich Z. Krasnodębskiego z Wólbromia, powołano do życia Związek rzemieślników olkuszczyń z siedzibą w Pilicy. Po zalegalizowaniu statutu, do tego upoważniono wójta p. Drądkiewicza, zostając wybrane władze Związku. Zainteresowanie Związkiem duże i o potrzebie zrzeszenia się rzemieślników wynikało z gotących przemówień zainteresowanych rzemieślników. Na zebraniu przewodniczył wójt Drądkiewicz.

PEWNOŚĆ

— Panie doktorze, czy pan doktor aby się nie mylił? Bo słyszałem, że jednego pacjenta leczący na zapalenie płuc, a on umarł na tyfus.

— Niech pan będzie spokojny. Jeżeli ja kogoś leczę na zapalenie płuc, to umrze na zapalenie płuc.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Więzienie za posądzenie sędziego o zatuszowanie sprawy

Mieszkaniec Kroczyc pow. Olkuskie go, Józef Okularczyk, w skardze do prezesa sądu okręgowego w Sosnowcu w sierpniu r. 1935, posadził sędziego śledczego w Olkusz o prowadzenie śledztwa przeciwko b. nauczycielowi Marjanowi Jagiellu z Kroczyc tylko dla „formy”, a w istocie zmierzające do zatuszowania sprawy.

Za niesłuszne oskarżenie sędziego.

sąd okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkusz, skazał Okularczyka na dwa lata więzienia (z art. 203 k. k.) z zawieszeniem kary na trzy lata.

P. Jagiello w swoim czasie oskarżony był o niemoralne czyny z uczennicami, został skazany przez sąd okręgowy w Sosnowcu, a przez sąd apelacyjny uniewinniony.

Biada mężczyznom!

Samiec traci hegemonję w świecie zwierząt i ludzi

Na dorocznym kongresie „postępu nauki”, na który przybywają najświetniejsi uczeni Ameryki, znany profesor biologji z uniwersytetu w Arkansas dr. D. Causey rzucił ważne memento dla całego rodzaju męskiego. Odczyt jego, choć wygłoszony tonem nieco lekkiem, oparty jest na poważnych i grun-
towych studiach i zasługuje na bacz-
ną uwagę — szczególnie mężczyzn.

SAMIEC NA RÓWNI POCHYLEJ

„Epoka, w której żyjemy — mówił doktor — jest epoką decydującej pró-
by dla mężczyzny. Zdaje się jednakże,
że ostateczny upadek płci męskiej jest
jedynie już kwestją czasu. Wiek tych
dzielnych bohaterów, którzy własnym
mieczem (przecinali wszelkie problemy
świata, upłynął bezpowrotnie. Gdy
rzucimy okiem wstecz na ostatnie
ówierwiewce, stwierdzimy ewolucję,
która nam każe patrzeć na przyszłość
z najwyższą troską.

Od dnia dzisiejszego były pan stwo-
rzenia musi zgadzać się na opiekę dok-
torki, na przyjmowanie nauki od
nauczycielki, na wyrwanie zębów
przez dentystkę, na pracowanie dla ka-
pitani, musi patrzeć, jak ster rząd-
ów państwowych przechodzi w „slab-
be” ręce kobiece.

Możnaby przypuszczać, że wobec
tej smutnej perspektywy jakąś pocie-
chę da nam obserwacja świata zwie-
rzęcego. Tam, mamy prawo przypu-
ścić, znajdziemy nareszcie męstwo
w formie najczystszej, w wyrazie naj-
bardziej przekonywującym, znajdziemy
samca, który ma rzeczywistą prze-
wagę nad samicą. Wspaniały niedź-
wiedź górski, groźny goryl, potężny
lew — to są przecież najzłototnij-
si przedstawiciele samczej sily. To są o-
czywiście wspaniałe okazy męskości.
Ale, gdy pogłębimy nasze badania,
będziemy musieli stwierdzić, że na-
wet w świecie zwierzęcym, w bardzo
wielu jego odmianach nadrzędne stano-
wisko samca jest coraz bardziej za-
grożone.

SAMIEC-KARZEŁ I PASORZYT

Tu dr. Causey przytacza liczne przy-
kłady rodzajów zwierząt, gdzie sa-
miee w walce płci nie jest bynajmniej
zwycięzcą. Samczki, które nie wypeł-
niają swych kobiecych obowiązków i
pozostawiają swe potomstwo na łasce
lasu, albo pozostawiają opiekę nad
niem samcom — nie są bynajmniej wy-
padkami wyjątkowymi. Dr. Causey
przytacza klasyczny przykład strusia,
gdzie samiec wykonuje wszelkie fun-
kcje opiekuńcze. Los jego dzieła sa-
me kazuara. Samica konika polnego
składa jaja do rodzaju kieszni, która
nosi samiec i powierza mu wszel-
kie troski macierzyńskie.

Możemy się jeszcze pocieszać naszą
przewagą fizyczną, naszą silniejszą
budową, wyższym wzrostem, właści-
wym samcom-sakom. Ale rodzina asa-
ków jest pod tym względem odocho-
niona w olbrzymim królestwie zwie-
rzęcym. Wśród innych rodzin samiec
nie może bynajmniej wykazać się swą
przewagą wzrostu nad samicą. W wie-
lu wypadkach zdaje się być niedźm-
liliputem w porównaniu z samicą, stra-
szliwą amazonką. Istnieją — mówił
dalej dr. Causey — w przyrodzie lic-
zne przykłady straszliwej degeneracji
rodz męskiego, o której ja, jako jego
przedstawiciel, nie mogę mówić bez
głębszego poczucia wstydu. Bo, rze-
czywiście, czy może być los mężczyz-
ny bardziej godny polikowania niż we-
dy, gdy jego rola ogranicza się do —
pasorzytowania na ciele samicy?

Ten koszmarny stosunek między o-
biema płciami jest do zaobserwowania
u pewnych ryb morskich, u których
samica osiąga niekiedy długość metra,
gdy samiec nie bywa dłuższy niż pa-
re milimetrów i żyje całemi grupami,
jak robaki, na ciele samicy.

Ale doktor przytacza jeszcze strasz-
niejsze przykłady degeneracji męskie-
go rodzaju. Są rodzaje ryb, których sa-
mice są zdolne pożreć dziesiątki mę-
zów tygodniowo! Istny kłosec sino-
brody.

ŚWIAT BEZ MĘŻCZYZN

Ale to, co najbardziej zagraża sta-
nowisku mężczyzny, jest system za-
pladniania, który obserwujemy u nie-
których skorupiaków, owadów i in-
nych. Samiec staje się niepotrzebny do stwa-
rzania potomstwa i często przez długi
szereg pokoleń widzimy narodziny je-
dynie samicy.

U pewnych płazów samiec jest wo-
góle wyeliminowany, wogóle nie istnieje
— kończy złośliwym doktor Causey. — Czy należy widzieć w tym przy-
kładzie prorocstwo i dla naszej rasy?

Słynny biolog amerykański skłania
się ku tej hipotezie. My jednak nie mo-
żemy oprzeć się pewnemu sceptycyz-
mowi w stosunku do jego dość śmia-
łych, teorii. Tymczasem, choć dajemy
sobie wyrwać zęby dentystce, trzyma-
my się jakoś na powierzchni życia. My,
mężczyźni, mamy zresztą mężczyzn,
„swoich ludzi” u siera rządów, którzy
dzielnie bronią naszej zagrożonej su-
premacji. Tymczasem możemy spać
spokojnie.

„STAWIAM BANKI”

Nowa książka Nowakowskiego

Nowa książka Nowakowskiego, wy-
dana u Gebethnera i Wolffa, ukazu-
je się na rynku równocześnie z po-
wrotem jego, po 7 latach przerwy, na
deski teatru. Nie popełnialiśmy
więcej przesady mówiąc o renesansowej
wszechstronności autora: doktor filo-
zofji, badacz literatury, aktor, reży-
ser, autor najpopularniejszych powie-
ści (3 wydania w ciągu roku) i rzeczy
scenicznych, najinteligentniejszy i
najbardziej cięty feljetonista, a po-
nadto prezes Tow. miłośników zwie-
rząt i t.p., i t.p. — już samo wylicze-
nie jego tytułów do sławy powinno
mu zapewnić stronicę w encyklopedji.

„Stawiam banki” — to nie książka
feljeterska, tak jak kucharz doskonały
nie był książką kucharską — nota be-
ne pewna wulgarność tytułów, jest
maską, którą ten wysoce wyrafinowa-
ny i subtelny umysł z upodobaniem
przybiera. W tym wypadku tytuł
jest bardzo trafny; w istocie można
sobie wyobrazić, ile „złej” krwi straci-
li biedni pacjenci, którzy znaleźli
się pod bankami Z. Nowakowskiego —
a jest ich coniemiar.

Każde bowiem aktualne i godne u-
wagi wydarzenie polityczne, społecz-
ne, kulturalne, literackie, teatralne,
oświatowe chwytają Nowakowski by-
strem kłemu publicysty i poddaje nie-
ubłaganej operacji. Czyż to tak zna-
komicie, tak błyskotliwie, że widz z
przymusnością wraca do tego teatrum
anatomicznego, by jeszcze raz przy-
rzeć się temu widokowi. Zdrowy roz-
sądek i szczerść sądu, prostota i brak
doktrynarystwa, przy wysubrylizowaniu
umysłowym, ogromna erudycja w pa-
rze z niezwykłym dowcipem — to są
zalety, które jedynie — w naszej
feljetonistyce — Nowakowski umiał ze-
spolić.

Niezrównanie cięty jest feljeton
„Lechicka literatura”, po którym z go-
snej książki Lechickiego nie zostaje
kamień na kamieniu; „Moje pół życia
bóbkowego” jest dowcipną satyrą na
nagrodę literacką; „Pacyfikacja pi-
sowni” porusza aktualną sprawę zmia-
ny pisowni; nie wymieniamy innych

pełnych pogody lub szyderstwa, a za-
wsze dowcipnych i pisanych z tempe-
rateratem.

Ale nie tylko wyszydzać umie Nowa-
kowski, nie tylko ridero casigas mo-
res. Tam, gdzie trzeba zdobywa się i
na gniew i na serdeczną tkliwość i na
niezawodny apel do ludzkich serc;
niezapomniane wzruszenie wywierają
feljety „Płacz dziecka” i „Abecadło
i hieroglify” poświęcone bezdomnym
dzieciom i analfabetyzmowi.

Całość, 22 feljetyony — wydana sa-
rammie — zdobiona jest licznymi, peł-
nymi ekspresji i trafności ilustracja-
mi znanego humorysty Charłatego.

Tarpan leśny wraca DO PUSZCZY BIAŁOWIECKIEJ

Realizując inicjatywę dr. Tadeusza
Vetulaniego, profesora Uniwersytetu po-
znańskiego, Dyrekcja Lasów Państwo-
wych (Instytut Badawczy) do-
prowadziła ostatnio do założenia na te-
renie Puszczy Białowieckiej nowego re-
zerwu, poświęconego regeneracji dzi-
kiego konia Tarpana leśnego, którego o-
statni przedstawiciel żył dziko w pu-
szczy jeszcze w drugiej połowie XVIII
wieku, a następnie w zwierznym Ordę-
nata Zamorskiego aż do początku XIX
wieku.

Organizacja tego rezerwu rozpoczęła
w rękach Dyrekcji Lasów Państwo-
wych w Białowieży a w szczególności dyrekto-
ra Karola Nejmana, insp. M. Dobrowolskiego i insp. St. Modzelewskiego.

Na ten nowy rezerwat wybrano nara-
zie ogrodzoną przestrzeń o powierzchni
4 ha. w okolicy Białowieży w rezerwie
Gródek.

W tych dniach wprowadzono do rezer-
watu sześć typowych i dziko umaszczo-
nych okazów konika polskiego, które na
teren powiatu biłgorajskiego wybrał z
pośród licznych pogłowia prof. dr. T.
Vetulański, w obecności wybitnego zoologa
wiedzińskiego prof. dr. O. Antoniewicza.

Koniki umieszczone w rezerwacie po-
służą za materiał wyjściowy do regene-
racji Tarpana leśnego.

Z CAŁEJ POLSKI

UROCZYSTY POWITANIE PIERWSZEGO POLSKIEGO „MILJONERA” LOTNICZEGO

W dniu 12 bm. o godz. 14.30 odbyło
się w porcie lotniczym na Okęcu w War-
szawie uroczyste powitanie pilota Kazi-
mierza Burzyńskiego, który w locie ko-
munikacyjnym z Krakowa do Warszawy
ukończył milion kilometrów, przebytych
w służbie polskiej komunikacji powie-
trznej. Na powitanie jubilat przybył
na lotnisko: szef departamentu aerona-
utyki w M.S. Wojsk. gen. Raynski, dyre-
ktor departamentu lotnictwa ogw. w Min.
Kom. ppłk. Turbiński, naczelny dyrektor
P. L. L. „Lot” mjr. Małkowski, szef
przedstawicielstwa świata lotniczego i t.d. W
imieniu ministra komunikacji złożył ju-
bilatowi życzenia i podziękowanie za
odlaną pracę dyr. Turbiński poczem kró-
tkie przemówienie wygłosił dyrektor „Lot-
ni” mjr. Małkowski. P. Burzyńskiemu
wyręczono lotwiaty. Wieczorem odbyła się
w Aeroklubie R. P. „lampka wina”.

18 LAT WIEZIENIA ZA ZABICIE PODOFICERA

Przez dwa dni toczył się w sądzie woj-
skowym w Krakowie sensacyjny proces.
Na ławie oskarżonych zasiadł podpor.
Jerzy Grzegorz z 2-go pułku a.s. w Du-
linie, oskarżony o zabójstwo plutonowe-
go Franciszka Chomika w Rybniku.

Zabójstwa dokonał Grzegorz w noc
Sylwestrową ub. r. nika.

Podpor. Grzegorz spotkał plut. Chomi-
ka w jodzie z kawiarą w Rybniku i do-
szedł do niego zapytał, dlaczego nie
oddaje mu honorów. Na ten też podpo-
rucznik arestował plutonowego i polecił
udać mu się do komendy miasta. Gdy
po drodze plutonowy mimo rozkaz pod-
porucznika nie zdjął pasa podporucznik
dobył rewolweru i strzelił dwukrotnie.

Jeden ze strzałów zabił plutonowego,
drugi zaś ranił przedramię.

Oskarżony bronił się na rozprawie, że
krytycznego wieczoru był zgraszone pi-
jany. Zeznania wielu świadków wyka-
zały jednak, że jakkolwiek był pod-
chmiony, to jednak zdawał sobie spra-
wę ze swego czynu.

Sąd skazał go na 10 lat więzienia i
wydalenie z wojska.

Złoto w ziarnach kukurydzy

W ziarnach kukurydzy uprawianej
w zachodniej Słowaczynie znaleziono
złoto. Pewien rolnik po spalaniu kil-
ku ziaren zauważył lekkie metaliczne
osady, który po bliższym zbadaniu oka-
zał się pyłkiem złota. Jak obliczono,
kilogram kukurydzy uprawianej w
Słowaczynie zachodniej zawierał
przeciętnie 1 tys. gramów czystego
złota. Inne rośliny zbożowe i strączko-
we uprawiane w tej okolicy nie wy-
kazały zawartości złota.

WZIAŁ DUSZKOWIK

Pani domu: Przedstawiam państwu kapi-
tana Duponta, który wrócił właśnie z wy-
prawy do bieguna północnego.

Jeden z gości: Niech pan wypije po kilo-
kiszek wódki, kapitanie. Miał pan po-
zadanie zmarzać...

Inteligencja a krótkowzroczność

Intelektualista jest z reguły krótkowidzem

Zdewa się bardzo często, iż w rozmo-
wie, opisie, przedstawia się uczonemu,
jako człowiekowi z okularami. Okulary, bi-
nokle stały się integralną częścią fizjono-
mji ludzi tego typu, a nawet, idąc da-
lej, mówi się też o inteligentnym wyra-
zie twarzy, jaki nadają szkła.

Krótkowzroczność zmusza do noszenia
szkieł. To fakt, w jakim jednak związku
pozwala krótkowidztwo z rozwojem
mózgu, z poziomem inteligencji? A może
też oddziaływa tu raczej rodzaj zajęcia,
zawód, jakiego się człowiek oddaje,
na rozwój krótkowzroczności? Doświadcze-
nia wykazały, iż zarówno niekorzystnie
wpływa na krótkowidztwo, że czytania
i pisanie nie są stałą przyczyną upośle-
dzenia wzroku, że nie one to zmuszają
do posługiwania się szklami.

A zatem musi tu działać inna przyczy-
na.

Znany okulista austriacki, profesor

Vogt, ustalił mianowicie ściślejszy zwią-
zek między stopniem rozwoju mózgowego,
a krótkowidzstwem. Intelektualista o gnie-
nie rozwiniętym mózgu jest z reguły krótko-
widzem. Na przeciwnym biegunie znaj-
dują się ludzie ze słabo rozwiniętym móz-
giem, a natomiast zachowani niedwzro-
cznością.

Fakt ten ustalił lekarz szkoły w Za-
ręchach, dr. Braun, który przeprowadził
obszerne studia porównawcze w szko-
łach nad uczniami. Zbadał on 3500 uc-
niów i uczennic. Ich zdolności naukowe
badali nauczyciele, wzdolności — lekar-
ze. Wyniki były osobliwe. Wśród de-
lekwidów 30 proc. uczniów wykazało
słabe uzdolnienie, 45 proc. — średnie, 21
proc. — dobre. Wśród krótkowidzów
stwierdzono 17 proc. słabo uzdolnionych,
41 proc. średnio uzdolnionych, 41 proc.
dobrze uzdolnionych.

Ależkolwiek każdy zdaje sobie sprawę

z tego, iż dobre światowisko szkolne nie
jest bynajmniej synonimem wysokiej in-
teligencji, że zdolne jednostki mogą być
w szkole słabymi uczniami — można jed-
nakże przyprowadzić w pewnym stop-
niu paralele między postępowaniem w na-
uczaniu a poziomem inteligencji. A wów-
czas przełożymy się na podstawie wy-
żej podanych obliczeń, że wśród krótko-
widzów znajduje się dwa razy tyle do-
brych uczniów (41 proc.), to wśród de-
lekwidów (21 proc.), i odwrotnie —
wśród delekwidów znajduje się znacz-
nie więcej złych uczniów, niż wśród kró-
tkowidzów. A zatem istnieje związek
przyczynowy między krótkowidzstwem a
inteligencją. Stopniowy i coraz dalej się-
gający rozwój zdolności umysłowych i
rozczniewanie kory mózgowej wpływa
najwidoczniej na stopniowe rozszerzenie
się krótkowidztwa.

SPORT i WYCHOWANI FIZYCZNE

Rajd kolejowo-narciarski

Tegoroczny rajd kolejowo-narciarski wyruszy z Krakowa dnia 19 bm. o godz. 19.30. W rajdzie bierze udział 20 Holendrów, 18 Francuzów, 5 Belgijczyków, następnie Niemcy, Anglicy i kilkudziesięciu narciarzy-kurystów z całej Polski. Dzięki wybornym warunkom śniegowym, które obecnie zaplanowały na terenie całych Karpat, tegoroczny rajd kolejowo-narciarski pozostawi pewnością na uczestnikach jak najlepsze wrażenie. Karty uczestnictwa na pozostałe miejsca w niewielkiej jeszcze ilości w cenie zł. 175 od osoby można zamówić w Tow. Krzewienia Narciarstwa, Kraków, Piłsudskiego 13, telefon 128-88.

Wolne zebranie CKS

W niedzielę dnia 16 bm. o godz. 14.30 w I terminie, a o godz. 15 w II w sali

PROGRAM RADJOWY

UWAGA UCZESTNICY ANKIETY BIURA STUDJÓW!

Wszyscy radiolubnie biorący udział w wielkiej ankiecie programowej Biura Studiów P. R. proszeni są o zwrócenie uwagi na należyte ofrankowanie listów, zawierających odpowiedzi na tę ankietę.

Polskie Radio przypomina, że druczki ankietowe wysyłane pod adresem Biura Studiów nie mogą być nadawane jako „druk” i opatrzone znaczkiem wartości 5 groszy. Listy muszą być traktowane jako zwykły list, posiadający odpowiednią do wskazań taryfy pocztowej ilość znaczków, w danym wypadku wartości 25 groszy.

Wszyscy uczestnicy ankiety Biura Studiów ze złością we własnym interesie przestrzegają dokładnego ofrankowania wysyłanych przez siebie odpowiedzi, jeśli chcą żeby doszły one do rąk adresata.

PIĄTEK 14 LUTEGO 1936 R.

6.30 Pieśń poranna i gimnastyka. 6.50 Komert popularny. 7.55 Pare informacji. 8.00 Audycja dla ankiet. 11.57 Sygnał czasu, hejnal. 12.15 Audycja dla szkół (dla dzieci starszych): „Noce wyprawy” — obrazek z dziecinistwa Mikołaja Kopernika w opr. F. Stefana. 12.40 G. Rosen: fragment z op. „Cyrułik Sewilski” (płyty). 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 Z rynku pracy. 13.35 Uwertury i fantazje operowe (płyty). 15.15 Wiadomości o ekspozycji polskim. 15.20 Wiadomości giełdowe. 15.22 Chwilka społeczna. 15.30 Koncert zespołu Wiktora Tychowskiego. 16.00 Pogadanka dla chorych w opr. ks. kapelana Michała Reksa. 16.15 Koncert w wyk. zespołu Tedeusza Seredyńskiego. 16.45 „Przyroda w lutym” — pogadanka przyrodnicza dla dzieci — wygl. Stanisław Sumiński. 17.00 „W obserwatorium astronomicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego” — wywiad dr. Feliksa Burdeckiego z prof. Banachiewiczem. 17.15 „Minuta poezji” — wiersze ze zbioru „Rozmowa z ojczyzną” — Józefa Łobodowskiego, recytuje Jan Kreczmar. 17.20 Transmisja z zimowych Igrzysk Olimpijskich w Garmisch-Partenkirchen. 18.05 Koncert w wyk. Zespołu męskiego Stow. śpiew. „Echo”. 18.30 „Jak Michałowi Kapuściński pierszy tynek się narodził?” — obrazek obyczajowy z rybnickiego — Florjana Pociak-Spiwaka. 18.45 Koncert reklamowy. 19.00 „wiadomości radiotechniczne”. 19.30 „Jak spędzić święto?” 19.35 Wiadomości sportowe. 19.45 Komunikat śniegowy. 19.50 Biuro studiów rozmawia ze słuchaczami: P. R. 20.00 „Monolog przyszłościowy” — Świątek Karpiniński. 20.10 „Lohengrin” — opera w 3 aktach Ryszarda Wagnera (w skrócie). 22.30 Reportaż z Igrzysk Olimpijskich w Garmisch - Partenkirchen. 22.35 Skrzynka techniczna. 22.50 Muzyka taneczna z dancingu „Cafe-Club” w Warszawie.

Klubu urzędników na Saturnie odbędzie się zwyczajne walne zgromadzenie Czładeckiego Klubu sportowego według następującego porządku obrad: zagajenie; wybór prezydium; odczytanie protokołu z ostatniego dorocznego walnego zgromadzenia; sprawozdania: z działalności zarządu ogólnie, sekretarza, skarbnika, gospodarza i kierowników sekcji, komisji rewizyjnej, sądu rozjemczego; dyskusja ogólna oraz uchwalenie absolutorium dla następujących władz klubu; uchwalenie preżuratora budżetowego na R. 1936; wybór nowych władz; wolne wnioski.

Ping-pong w Wolbromiu

W nb. niedzielę w sali filmy Wolbrom rozegrany został wobec 100 widzów mecz ping-pongowy pomiędzy drużynami oddziałów Z. S. Wolbrom — Wolbrom Fabryka (w zawodach biorą udział również żeńskie oddziały). Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny oddziału Z. S. Wolbrom Fabryka w stosunku 4:1.

Drużyny oddziałów Z. S. żeńskich osiągnęły wyniki 1:1, przy czym na uwagę zasługują gra Wyżewskiej i Lorensówny, a szczególnie tej drugiej. Sędzia p. Bratek Lucjan.

K. S. Slavia — STS Unja

W niedzielę dnia 16 bm. o godz. 18 w Sosnowcu w sali Damu katolickiego przy ul. Prez. Mościckiego odbędą się bokserskie zawody koleżeńskie pomiędzy prezydentem na mistrza Śląska KS Slavia (Ruda Śląska) a miejscową drużyną STS Unja. Obie drużyny wystąpią w najlep-

40° 50°
kosztuje
kapiel

szczególne
informacje
i pokazy
w sklepie

WARNIK

ELEKTRYCZNY
daje stałą
gorącą wodę
do wszystkich celów.

10 litrów
gorącej
wody 95°C kosztuje 8 gr.

Sprzedaje i
wypożycza
warunkach

na dogodnych
ELEKTROWNI
OKRĘGOWEJ
SOSNOWIEC - PIŁSUDSKIEGO 18

szych swych składach, co wzbudzi niewątpliwie duże zainteresowanie publiczności. Zauważyć należy, że KS Slavia jest drużyną wysoko postawioną technicznie, czysto walczącą, zarszem bardzo ambitną, a więc sportowcy korzystając z okazji!

Tran leczniczy, świeży
oryg. norweski „Goldmedal”
nadszedł i poleca go: —8854
SKŁAD APTECZNY
M. JAGIEŁŁOWICZ

EGZAMIN SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO.
Ciężka próba nowego wozu ciężarowego.

Nieśmiertelne arcydzieło George'a Du Mauriera posłużyło znakomitemu reżyserowi H. Hathawayowi, twórcy „Bengali” do stworzenia epokowego filmu p.t.

PETER IBBETSON

W rol. gł. GARY COOPER, przemila Anna Harding, oraz dwoje małych dzieci: Dickie Moore i Viginja Weidler

Nadprogram: TYGODNIK PARAMOUNTU
(najnowsze aktualności świata)

ZAKŁAD STOLARSKI MEBLOWO-BUDOWLANY

Właśc. Cichy Antoni

mistrz stolarski

SOSNOWIEC, ul. Piłsudskiego Nr. 52

Wykonuje wszelkie roboty meblowe od najskromniejszych do najwykwintniejszych według najnowszych katalogów krajowych i zagranicznych.

Wykonanie pierwszorzędne pod gwarancją Ceny kryzysowej.

Warunki płatności b. dogodne.

Częsta okazjonalna sprzedaż mebli. 9103

DRABNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

POSZUKIWANA
panienka inteligentna
młodej powierzchowności
Magazynu Bła-
watego. Zgłoszenia
od 19 — 19 i pól.
Wiadomość w Admini-
stracji. 998

LOKALE

DWA POKOJE
kuchnia, przedpokój
z wygodami zaraz do
wynajęcia, wiadomość
Zakr. 7. 659

3 POKOJE
z kuchnią z wygodami
do wynajęcia. Sos-
nowiec, Piłsudskiego
24. 539

ROZNE MIESZKANIA
z wygodami do wy-
najęcia. Dekiera 5. So-
snowiec. 950

DWUOSOBOWY
pokój umiarkowany z
używanym kuchnią u
chrześcijan zaraz po-
trzebny. Oferty z ce-
ną do „K. Z.” pod
„312”. 861

KUPNO i SPRZEDAŻ

WASSERWAGI
(pomiarowe) dwie, o-
kazują do sprzedania.
Wiadomość ul.
Długa 14 między go-
dziną 2—5 popoł.

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM
zagubiony dowód o-
sobisty wydany przez
P. K. P. w Warszawie
Julia Krupa Łęka.

Różne

Lecznica przychodnia

chorób skórnych i we-
nerycznych „Pomoc” —
Sosnowiec, Senkiewi-
cza 17a. 761

PRZEPRASZAM
p. Konarską za obra-
żliwe słowa wypowied-
ziane pod wpływem
podrażnienia w kinie
Pałace w dniu 9 bm.
Rutenbergowa. 962

KINO EDEN

Miłość i cierpienie, Radość i lzy, Ból i udręka, Szlachetność
i poświęcenie — oto główne fragmenty potężnego dramatu

„BIAŁA PARADA”

W rolach głównych: JOHN BOLES i LORETTA YOUNG.

II film Małżeństwo z ogłoszenia Buster Keaton
w roli głównej

NADPROGRAM: TYGODNIKI PATA.

KINO Palace

w Sosnowcu ul.
Warszawska 2.

BAWL...

Dziś!

SMIESZY...

ROZWESELA...

FRANCISZKA GAAL

w najnowszej kapitalnej komedji

MAŁA MATECZKA

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4
Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4, Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Redakcję redakcja nie zwraca.

Wiesz młotemowy jednolamowy: na 1-iej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.;
w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz.
Szerokość spacji przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedzielę
i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie
nie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdym kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy w duplikacie po 5 gr.

Redakcja „Kurjera Zachodniego”

BEDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kłosa
p. Łacinek. — JELCZE, Śleskiej 43. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordasewskiego. —
STRZEMIĘSZYCE, księg. W. Bagnickiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Namborg.
— MYSZKOW, kiosk St. Jaworskiego.

DAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN JAKOŁD. — DRUK „KURJER ZACHODNI” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI